

คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์

สารนิพนธ์
ของ
นายสุพรรณ สุวิชากร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ตุลาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371.020218

สจจค

ร. 8

คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์

บทคัดย่อ

ของ

นายสุพรรณ สุวิชากร

12 พ.ย. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2545

15241

สุพรรณ สุวิชากร. (2545). คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์.

คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษามีคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในการจัดทำคู่มือผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้าหลักการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน หลักการและแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพจากหนังสืองานวิจัย และเอกสารทางวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ ทางการศึกษา เพื่อให้เนื้อหาครบถ้วนและมีความถูกต้อง ขั้นตอนการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานผู้จัดทำได้จัดทำโครงร่าง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นและเสนอแนะ จากนั้นจึงได้นำโครงร่างนั้นมาจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เมื่อได้คู่มือมาแล้วได้ดำเนินการต่อโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเป็นไปได้ในรูปของคณะกรรมการจำนวน 12 คน

สิ่งที่ได้รับจากการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้คือ คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ ซึ่งประกอบไปด้วยแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 3 ประการคือ 1) แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 2) แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SSR) 3) แนวทางการดำเนินการรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายนอก

INTERNAL AND EXTERNAL QUALITY ASSURANCE AT THE BASIC EDUCATION
: AN IMPLEMENTATION HANDBOOK OF CHRISTASONGKROH SCHOOL.

AN ABSTRACT
BY
MR.SUPHAN SUWICHAKORN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
October 2002

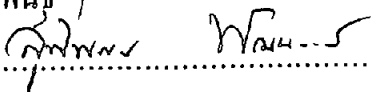
Suphan Suwichakorn. (2002). *Internal and External Quality Assurance at the Basic Education : An Implementation Handbook of Christasongkroh School*. Master's Project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Lect. Supepun Phatanapanit.

Internal and External Quality Assurance at the Basic Education : An Implementation Handbook of Christasongkroh School was created for school to have an implementation handbook for internal and external quality assurance at the basic education in accordance with the policy of Educational Act 1999. A number of reference books, Thesis, academic materials and manual writing was used to arrange this implementation handbook. The draft of the implementation handbook was examined, commented and corrected by some experts, then a final version was tested by a twelve-expert committee.

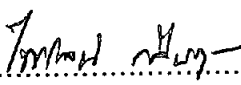
Results indicate that Internal and External Quality Assurance at the Basic Education : An Implementation Handbook of Christasongkroh School is created by Three ways : 1) Internal quality assurance guidance ; 2) Self study report writing guidance ; 3) External quality assessment and checking reception guidance.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

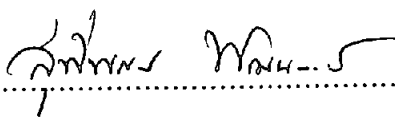
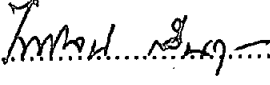
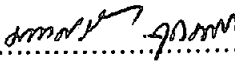
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

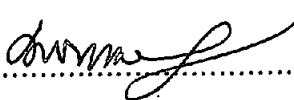
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร ฉัตรสุกกุล)

วันที่ 4 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ พร้อมทั้งขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากอาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานิธิ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ และอาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ คณะกรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ที่ให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนา แสงศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณาจารย์จากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ขอขอบพระคุณบาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ และคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการศึกษาต่อและให้ความช่วยเหลือในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือและทดสอบความเป็นไปได้ของคู่มือ เพื่อให้ได้คู่มือที่เสร็จสมบูรณ์และมีคุณภาพ

คุณความดีที่พึงประสงค์เกิดขึ้นจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบทดแทนบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนผู้ศึกษาด้วยดี

สุพรรณ สุวิชาการ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	วัตถุประสงค์.....	2
	ขอบเขตในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน.....	3
	ความสำคัญ.....	3
	นิยามศัพท์.....	4
2	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	6
	ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	6
	ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	7
	ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	7
	หลักการประกันคุณภาพการศึกษา.....	8
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	9
	มาตรฐานการศึกษา.....	16
	คู่มือการปฏิบัติงาน.....	18
	ความหมายของคู่มือ.....	18
	ลักษณะของคู่มือการปฏิบัติงานที่ดี.....	19
	ประโยชน์ของคู่มือการปฏิบัติงาน.....	20
	องค์ประกอบของการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน.....	20
	ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	21
3	ขั้นตอนและการดำเนินการตามคู่มือการปฏิบัติงาน.....	19
	ขั้นตอนในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน.....	19
	ขั้นตอนในการนำไปใช้.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	31
คำชี้แจงการใช้คู่มือปฏิบัติงาน.....	31
ขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก.....	33
แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	34
แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเอง.....	75
แนวทางการดำเนินการรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากภายนอก.....	103
บทสรุป.....	109
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการจัดทำคู่มือ.....	114
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการตรวจสอบคู่มือ.....	116
ภาคผนวก ค. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของคู่มือ.....	118
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	120

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	27
2. แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด สำนักบริหาร โรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	36
3. แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	37
4. แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด ฝ่ายปกครอง โรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	39
5. แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด ฝ่ายบริการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	43
6. แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด ฝ่ายธุรการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	48
7. แสดงตัวอย่างกรอบการประเมินตนเอง โรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	56
8. สรุปผลการประเมินมาตรฐาน โรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	74
9. การวิเคราะห์ผลการประเมินมาตรฐาน.....	76

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. กรอบแนวทางในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน.....	23
2. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอก.....	31
3. แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้ ของสำนักบริหารโรงเรียนคริสตศสเกราะห์.....	49
4. แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรมกับมาตรฐานตัวบ่งชี้ ของฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคริสตศสเกราะห์.....	50
5. แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้ ของฝ่ายปกครอง โรงเรียนคริสตศสเกราะห์.....	51
6. แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้ ของฝ่ายบริการ โรงเรียนคริสตศสเกราะห์.....	52
7. แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้ ของฝ่ายธุรการ โรงเรียนคริสตศสเกราะห์.....	53
8. แสดงการเตรียมการรองรับการตรวจสอบและประเมินภายนอก.....	106

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยเกี่ยวกับการศึกษา ให้นุคคลลย่อมมีสิทธิเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต่อมาได้ดำเนินการออกกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ และประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอย่างชัดเจนถึงความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน กล่าวคือจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ดังรายละเอียดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 6 ที่กล่าวถึงมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินและทำการประเมินผลการจัดการศึกษา โดยกำหนดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง และจะต้องได้รับการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกระยะ 5 ปี ทั้งนี้การประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกสำหรับสถานศึกษาทุกแห่ง จะต้องดำเนินการภายใน 6 ปี นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้คือตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2542

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 50 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ตลอดจนบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนให้ข้อมูลในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ทำการประเมินสถานศึกษานั้น ซึ่งในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถานศึกษามีได้ดำเนินการดังกล่าว ให้รายงานต่อคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จากข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 นี้ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามระบบหลักการและวิธีการประกันคุณภาพ ตามมาตรฐานที่ทางสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดไว้ในกฎกระทรวง ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาสำหรับสถานศึกษาและผู้บริหารคือ จะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานและสามารถผ่านการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากภายนอกได้

โรงเรียนคริสตศสเกราะห์เป็นสถานศึกษาเอกชน ตั้งกีดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ตระหนักถึงหน้าที่ที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 โดยได้ศึกษาหลักการวิธีการและดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสมัครขอรับการประเมินคุณภาพภายใน ถึงแม้ว่ายังไม่ได้รับการประเมินโดยตรงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแต่ก็ได้ดำเนินการตามหลักการและแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษามาโดยตลอด และได้รับการตรวจประเมินคุณภาพภายในจากกลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีไประดับหนึ่งแล้ว ขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาสถานศึกษา ไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารได้ศึกษากรอบ แนวคิดและวิธีการประเมินคุณภาพมาตรฐาน ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน คือ ขาดแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน จากปัญหาที่พบในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีแนวคิดที่จะจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนคริสตศสเกราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเรื่องการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาต่อไป

ดังนั้น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตศสเกราะห์ จึงเป็นบทบาทและภารกิจใหม่ของผู้จัดทำที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องศึกษาและดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพให้บรรลุผลตามแนวทางและข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันจะส่งผลต่อการพัฒนาและการปฏิรูปการศึกษาของชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตศสเกราะห์

ขอบเขตในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานจัดทำเพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรครูในโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ทุกคนสามารถดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ โดยกำหนดขอบเขตการดำเนินการในคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

1. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ เป็นขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการดำเนินการ โดยกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติตามลำดับขั้น
2. แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี (Self Study Report) เป็นขั้นตอนการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเอง เพื่อเสนอต่อสาธารณชนและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติตามลำดับขั้น
3. แนวทางการดำเนินการรองรับการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นขั้นตอนการดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อรองรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากภายนอก โดยกำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามลำดับขั้น

ความสำคัญของคู่มือการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์นี้ มีความสำคัญและประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้คือ

1. คู่มือการปฏิบัติงานนี้จะทำให้ผู้บริหารและบุคลากรครูโรงเรียนคริสตศสเคราะห์มีความรู้ความเข้าใจระบบ หลักการ วิธีการและสามารถดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่ผู้บริหารและบุคลากรครูทุกคนจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
2. คู่มือการปฏิบัติงานนี้ เป็นกระบวนการพัฒนาและจัดระบบคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน มีคุณภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม
3. คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์นี้ ยังเป็นประโยชน์สำหรับสถานศึกษาอื่นๆ ที่สนใจและ

กำลังดำเนินการพัฒนาจัดระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา เนื่องจากคู่มือการปฏิบัติงานนี้จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอกได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ไปจนเสร็จสิ้นกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

นิยามศัพท์

1. คู่มือการปฏิบัติงาน หมายถึง เอกสารหรือหนังสือที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนากระบวนการการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่าสถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้และตรงกับความต้องการของสังคม
 - 2.1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง กระบวนการหรือแนวทางการดำเนินการของสถานศึกษา ที่ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนที่สำคัญคือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพมาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนดไว้
 - 2.2 การรายงานประเมินตนเอง หมายถึง รายงานสรุปผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่จัดทำขึ้นเพื่อรายงานให้สาธารณะชนได้ทราบถึงผลการดำเนินการและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และยังใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากภายนอก
 - 2.3 การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก หมายถึง กรอบวงจรประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอก
3. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดการศึกษาพื้นฐานโดยเริ่มตั้งแต่ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6
4. มาตรฐานการศึกษา (Education Standard) หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักการในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล ตรวจสอบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา
5. ตัวบ่งชี้หรือตัวชี้วัด หมายถึง ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา จะเป็นรายละเอียดของมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนหรือหน่วยงานกำหนดขึ้น

6. วงจรคุณภาพ P-D-C-A หมายถึง ระบบคุณภาพในการบริหารงานของสถานศึกษาซึ่งประกอบไปด้วย

- 6.1 P – Plan หมายถึง การวางแผนการดำเนินงาน
- 6.2 D – Do หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนงาน
- 6.3 C – Check หมายถึง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน
- 6.4 A – Act หมายถึง การปรับปรุง โดยนำผลการประเมินมาแก้ไขการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

วงจรคุณภาพ P-D-C-A เป็นวงจรคุณภาพในการบริหารงานที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้นจนจบและกลับมาเริ่มต้นใหม่ เป็นวงจรที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ ซึ่งจะทำให้พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

7. โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ หมายถึง โรงเรียนเอกชน สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (สช.) และเป็นโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี (รสจ.) เปิดทำการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคู่มือปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา

คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ การศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษานี้ จะทำให้ผู้ศึกษานั้นเข้าใจหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาสำคัญดังนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.3 หลักการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.4 แนวคิดและทฤษฎีในการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.4.1 การประกันคุณภาพภายใน
การเขียนรายงานประเมินตนเอง
 - 1.4.2 การประกันคุณภาพภายนอก
 - 1.5 มาตรฐานการศึกษา
2. คู่มือการปฏิบัติงาน
 - 2.1 ความหมายของคู่มือ
 - 2.2 ลักษณะของคู่มือปฏิบัติงานที่ดี
 - 2.3 ประโยชน์ของคู่มือปฏิบัติงาน
 - 2.4 องค์ประกอบของคู่มือปฏิบัติงาน
3. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนคริสตศสเคราะห์

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ ซึ่งผู้จัดทำได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษานั้น มีนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

จรัส นองมาก. (2544 : 2) ได้กล่าวถึงความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้มีความมั่นใจว่า ถ้าทำตามกระบวนการที่กำหนดนี้แล้ว การศึกษาจะมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในและภายนอกโดยมีบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3)

รุ่ง แก้วแดง. (2544 : 9) ได้กล่าวถึงความหมายอีกนัยหนึ่งที่ต้องการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความหมายถึง การประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ไม่ยากและเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนต้องทำความเข้าใจร่วมกัน มิฉะนั้นจะเป็นการประเมินเอกสาร

สัมฤทธิ์ ทางเพ็ง. (2544 : 35) กล่าวถึงความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบจัดการศึกษา ที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่า จะพัฒนาผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงกับความมุ่งหวังของสังคมและชุมชน โดยยึดหลักสำคัญ 3 ประการคือ 1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) 2) การมีส่วนร่วม (Participation) และ 3) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control)

อารีอาไร. (Arearo. 1995 : 55-56) กล่าวถึงความหมายของการประกันคุณภาพไว้ว่าเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับ

กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพการศึกษามีความหมายถึง การพัฒนากระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ และตรงกับความต้องการของสังคม

1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและการ

พัฒนาประเทศ เพราะคุณภาพการศึกษาย่อมมีผลต่อความรู้ ความสามารถและศักยภาพของคนซึ่งได้แก่ ด้านสติปัญญาผู้เรียน อีกทั้งยังพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเรียนรู้ที่ครบถ้วนและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

สมกุล ถาวรกิจ. (2543 : 20-21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาว่ามี ผลต่อการสร้างและพัฒนาคน และยังมีความสำคัญต่อความเป็นนานาชาติหรือความเป็นสากลซึ่งจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของคน และได้รับการยอมรับหรือรับรองมาตรฐานคุณภาพในระดับ สากล

จำรัส นองมาก. (2544 : 41) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพไว้ว่า เป็นการทำให้เกิดความมั่นใจว่าคุณภาพจะคงที่หรือดีขึ้น แต่จะไม่ให้ด้อยไปกว่าเดิม การทำให้เป็นเช่นนี้ได้ ต้องมีการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าบกพร่องจะได้รับปรับปรุงแก้ไขทันที

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2544 : 35) กล่าวถึงความสำคัญที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ร่วมกันกำหนด คุณลักษณะที่คาดหวังของเยาวชนในท้องถิ่น แล้วดำเนินการจนนักเรียนมีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามที่คาดหวัง สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

เรื่องความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษานั้น เน้นและให้ความสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเป็นหน้าที่สำคัญที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้

1.3 หลักการการประกันคุณภาพการศึกษา

ในการประกันคุณภาพการศึกษานั้น หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพมีสาระสำคัญที่สามารถสรุปได้เป็นประเด็น ๆ ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา 2541 : 1-3)

1. การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. การมีส่วนร่วมการดำเนินงานของทุกฝ่ายและผู้รับบริการ
3. ความร่วมทางวิชาการขององค์กร หรือคนในพื้นที่
4. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติทุกระดับ และทุกขั้นตอน
5. การดำเนินงานติดตาม ตรวจสอบและปรับปรุงได้
6. มีการรายงานผลสู่สาธารณะชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบการดำเนินงาน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2541 : 6) ได้กำหนดหลักการ

ในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 4 ประการคือ

1. สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี
 2. ให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบไปด้วยการวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงการดำเนินงาน
 3. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน และเขตพื้นที่การศึกษา
 4. สถานศึกษาควรจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี โดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำรายงานสรุปปีประกาศไว้ที่สถานศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ
- จรัส นองมาก. (2544 : 7-8) กล่าวถึงหลักการการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา โดยแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้คือ

1. จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา
2. ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาตามปกติ
3. จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการเตรียมรับการประเมินภายนอก

ในหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษานั้น มุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และให้ถือว่าการบริหารสถานศึกษาตามปกติเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปผลและรายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพต่อสาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้รับทราบได้

1.4 แนวคิดและทฤษฎีในการประกันคุณภาพการศึกษา

แนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษานั้น มีการเริ่มต้นมาจากภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม กล่าวคือ เมื่อผลิตสินค้าจำนวนมากปัญหาที่ตามมาก็คือทำอย่างไรจึงจะให้สินค้าแต่ละชิ้นมีคุณภาพในระดับใกล้เคียงกันจึงเป็นที่มาของประกันคุณภาพและการกำหนดมาตรฐานสำหรับสินค้า ซึ่งเกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ต่อมา มีประเทศต่าง ๆ ให้ความสนใจและนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง การประกันคุณภาพมาพัฒนาและปรับใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ดังเช่นในประเทศนิวซีแลนด์

และประเทศอังกฤษ (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 10-28)

สำหรับแนวคิดและทฤษฎีเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ประเทศไทยได้นำรูปแบบมาจากต่างประเทศ ซึ่งได้กำหนดการประกันคุณภาพการศึกษา เป็น 2 ประเภท คือการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ซึ่งหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ ได้นำแนวคิดไปใช้ในการพัฒนารูปแบบในการประกันคุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังต่อไปนี้

1.4.1 การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวถึงความหมายของการประกันคุณภาพภายในว่า เป็นการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ซึ่งมีกระบวนการประกันคุณภาพภายในตามขั้นตอนต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้นำเสนอแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดที่ ดร.เดมมิ่ง (Dr. Edwards Deming) ได้นำมาเผยแพร่คือ-วงจร P-D-C-A (Plan-Do-Check-Act) ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ (จรัส นองมาก. 2544 : 43-44)

1. การวางแผน (P-Plan) เป็นการคิดเตรียมการเอาไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุผล งานในส่วนนี้ของสถานศึกษาคือ ธรรมนูญโรงเรียนหรือแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะประกอบด้วย แผนงาน งาน/โครงการ ต่าง ๆ ที่จะดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จ

2. การปฏิบัติตามแผน(D-Do) เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการวางแผนกล่าวคือผู้เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ให้เป็นไปตามลักษณะของงาน ระยะเวลาและมีความรับผิดชอบของงานแต่ละส่วน โดยผู้บริหารอาจจะต้องนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม หากพบปัญหาอุปสรรคอะไร ก็คอยแนะนำช่วยเหลือให้งานทั้งปวงได้เป็นไปตามที่ตั้งความหวังไว้

3. การตรวจสอบประเมินผล (C-Check) เป็นการประมาณค่าการดำเนินงานว่าเด่น ค้อย ดี ไม่ดี มากน้อยแค่ไหน โดยเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ กับสิ่งที่ทำได้จริง ถ้าสิ่งที่ทำได้จริงมากกว่าที่คาดหวังเอาไว้ ก็แสดงว่าดีประสบผลสำเร็จ แต่ถ้าสิ่งที่ทำได้จริงน้อยกว่าที่คาดไว้ก็แสดงว่าไม่ดี ต้องปรับปรุงแก้ไข การประเมินในขั้นตอนนี้มุ่งที่จะได้ทราบสภาพการดำเนินงานจริงว่าเป็นไปแค่ไหน ผลการประเมินจึงมุ่งเพื่อพัฒนางานมากกว่าการจับผิดผู้ปฏิบัติ

4. การปรับปรุงงาน (A-Act) เป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อพัฒนางาน กล่าวคือ

ถ้าผลการปฏิบัติในช่วงเวลาที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายต้องแสวงหาวิธีดำเนินการให้เหมาะสมกว่าเดิม แต่ถ้าผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายแล้ว การดำเนินการต่อไปจะได้เปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการท้าทายการดำเนินงานของบุคลากรและเป็นการสร้างหลักประกันว่าการดำเนินงานในองค์กรมีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ไม่มีหยุดอยู่กับที่

กรมวิชาการ. (2543 : 2) ได้เสนอแนวคิดเป็นแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษาภายใน จัดระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพที่มีต่อผลผลิต
2. การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบผลการดำเนินงานของระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพที่ได้จัดขึ้น

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นกระบวนการประเมินผล การดำเนินงานโดยภาพรวมเมื่อมีการใช้ระบบประกันคุณภาพแล้ว เกิดคุณภาพแค่ไหน จากนั้นจะผ่าน ไปสู่กระบวนการรับรองคุณภาพ

กรมสามัญศึกษา. (2541 : 1-5) ได้กำหนดแนวคิดเป็นแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายใน ดังนี้คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา
 - 1.1 กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - 1.2 การพัฒนาสู่เกณฑ์มาตรฐาน
2. การตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.2 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
 - 2.3 กำหนดมาตรการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

การประเมินและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 15-16) ได้กำหนดแนวคิดในการประกันคุณภาพภายในโดยมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การควบคุมคุณภาพ มีกิจกรรมสำคัญคือ

- การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน
- การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐาน

องค์ประกอบที่ 2 การตรวจสอบและการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ได้แก่

- การตรวจสอบภายใน โดยโรงเรียนทำการประเมินตนเอง
- การตรวจสอบภายนอก โดยกระบวนการนิเทศ 100 %
เป็นแผนการดำเนินงาน
- การช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน โรงเรียน

องค์ประกอบที่ 3 การประเมินคุณภาพการศึกษา ได้แก่

- การประเมินผลคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวม
และติดตามความก้าวหน้า
- ทำการประเมินผลคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ เพื่อรับรอง
มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน
- รายงานผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาเพื่อปรับปรุงและ
พัฒนายิ่งขึ้น
- มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ที่มีผลสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ได้คำตอบ
ในการปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 5) ได้กำหนดแนวคิดเป็นแนวทางใน
การประกันคุณภาพภายใน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำแผนพัฒนาหรือธรรมนูญโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการตามแผนหรือธรรมนูญโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินตนเอง

กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพภายในนั้น มีแนวทางการดำเนินประกันคุณภาพภายใน
ที่เป็นกระบวนการสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล
และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันในทุกขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินงานเกิด
คุณภาพจริงในสถานศึกษา

การเขียนรายงานประเมินตนเอง (Self Study Report)

เป็นการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบสภาพและผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
และใช้เป็นเอกสารประกอบคำร้อง ขอรับการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาภายนอก
ดังนั้น จึงควรใช้รูปแบบที่เหมาะสม ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
ได้เสนอแนะไว้ดังนี้คือ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2544 : 5 – 30)

1. รูปแบบการรายงานสรุปผลการประเมินให้พิจารณาตามที่เห็นว่าเหมาะสม ไม่มีรูปแบบตายตัว แต่สถานศึกษาควรออกแบบให้สอดคล้องกับรายงานผลการประเมินตนเองที่สถานศึกษาจัดทำเสนอหน่วยงานต้นสังกัดในแต่ละปี

2. รายงานสรุปผลการประเมินตนเองควรมีเนื้อหาโดยสังเขป อ่านเข้าใจง่าย กระชับ สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบ หรือนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิ กราฟ ตารางตามที่เห็นว่าเหมาะสม

3. ควรเน้นการเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานในช่วง 5 ปี

4. สำหรับหลักฐานอ้างอิงจะเป็นข้อมูลประกอบการรายงานสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ขอให้ดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลที่คิดว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่คณะผู้ประเมินภายนอกจำเป็นต้องทราบ ขอให้บรรจุในรายงานสรุปผลการประเมินตนเอง

4.2 หลักฐานอ้างอิงที่คิดว่าคณะผู้ประเมินภายนอกจำเป็นต้องทราบ แต่ไม่สามารถบรรจุในรายงานสรุปผลการประเมินตนเองได้ให้จัดทำเป็นเอกสารประกอบการตรวจสอบสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จะส่งกลับคืนให้ภายหลังจากการประเมินสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

4.3 หลักฐานอ้างอิงที่จะต้องการให้คณะผู้ประเมินภายนอกตรวจสอบ แต่ไม่ปรากฏในรายงานสรุปผลการประเมินตนเอง และไม่สามารถจัดส่งมาให้ตรวจสอบได้ ขอให้อ้างอิงในรายงานสรุปผลการประเมินตนเองว่าได้จัดเตรียมไว้สำหรับการตรวจสอบที่สถานศึกษา

5. ความยาวของรายงานมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับงานที่สถานศึกษาปฏิบัติแต่ไม่ควรเกิน 30 หน้ากระดาษ A4 ถ้าเป็นไปได้

การกำหนดองค์ประกอบของเนื้อหาในรายงานประเมินตนเอง สำหรับรองรับการประเมินภายนอก ควรประกอบไปด้วยเนื้อหา 4 ตอน ดังต่อไปนี้คือ (จรัส นองมาก. 2544 : 83-91)

1. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

เป็นสาระที่สถานศึกษานำเสนอโดยสรุป เพื่อทราบข้อมูลที่จำเป็น มีเนื้อหาประมาณ 1 – 2 หน้า ส่วนรายละเอียดที่สมบูรณ์ของข้อมูลในแต่ละเรื่องจัดเก็บไว้ที่สถานศึกษาเพื่อตรวจค้นหรืออ้างอิง ไม่ต้องนำเสนอทั้งหมดในรายงานนี้ ข้อมูลที่ควรระบุไว้ มีดังนี้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร

1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

1.5 ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

1.6 เกียรติยศชื่อเสียง / จุดเด่นของสถานศึกษา

2. สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

เป็นการเสนอเนื้อหา เพื่อแสดงให้เห็นยุทธศาสตร์ในการบริหารสถานศึกษาให้
ประผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ในประเด็นสำคัญ ๆ นั้นเป็นอย่างไร สาระสำคัญที่น่า
เสนอในส่วนนี้ มีดังนี้

4.1 วิสัยทัศน์ ปรัชญาและเป้าหมายของสถานศึกษา

4.2 แนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ / วิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

4.3 ระบบโครงสร้างบริหารสถานศึกษา

4.4 ลักษณะการบริหารงาน

3. ผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา

การรายงานผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับมาตรฐาน
ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ แต่ให้รายงานในเรื่องที่สถานศึกษาปฏิบัติอยู่จริง โดยจัดหมวดหมู่ของ
มาตรฐาน หรือเรื่องราวที่จะรายงานตามแนวทางที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษากำหนดเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) มาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียน 2) มาตรฐานเกี่ยวกับครู 3) มาตรฐาน
เกี่ยวกับผู้บริหาร 4) มาตรฐานอื่น ๆ ตามที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดกำหนด โดยจัดเนื้อหา
ที่จะรายงานในแต่ละมาตรฐานดังนี้

3.1 วิธีการพัฒนา / กิจกรรมสถานได้ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิธีการที่ใช้
ในการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานแต่ละมาตรฐาน

3.2 ผลการดำเนินงานตามวิธีการพัฒนาหรือกิจกรรมที่สถานศึกษากำหนด (Attempt)
และสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ของการดำเนินงานภายในแต่ละมาตรฐาน

3.3 แนวทางการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายภายใต้
แต่ละมาตรฐาน

สาระสำคัญที่ระบุในรายงานผลการประเมินแต่ละมาตรฐาน จะต้องทำให้ผู้อ่านเห็น
ภาพการดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สามารถมองเห็นสิ่งที่
สถานศึกษาปฏิบัติได้อย่างชัดเจน การจัดทำให้บรรลุผลตามเจตนาดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึง
สิ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพัฒนาคุณภาพหรือมิติที่ใช้ในการจัดอันดับคุณภาพมาเป็นกรอบในการบรรยาย
สภาพของแต่ละเรื่อง คือ ความตระหนัก (Awareness) ความพยายาม (Attempt) และความสำเร็จ
(achievement)

4. การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

เป็นการนำเสนอภาพการดำเนินโดยสรุปเท่าที่ผ่านมา แสดงให้เห็นจุดอ่อน จุดแข็งของการดำเนินงาน แนวทางที่จะดำเนินการต่อไป รวมทั้งเงื่อนไขที่จะปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ เขียนในส่วนนี้เปรียบเสมือนความมุ่งมั่นที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการต่อไป เป็นการสร้างศรัทธาให้กับผู้มารับบริการได้ดียิ่งขึ้น ประเด็นที่ควรนำมาเขียนในรายงานตอนนี้ มีดังนี้

4.1 สรุปผลการประเมินคุณภาพที่ผ่านมา

4.2 จุดแข็ง จุดอ่อน ของสถานศึกษา

4.3 แนวทางพัฒนาสถานศึกษา

4.4 สิ่งที่ต้องการรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำรายงานประเมินตนเอง เพื่อรองรับการประเมินภายนอก เป็นกระบวนการในแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำให้อุปโภคและมีความชัดเจน สามารถรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาต่อสาธารณชน อีกทั้งสามารถใช้เพื่อรองรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายนอกได้

1.4.2 การประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายนอกไว้ว่าเป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง กระบวนการประกันคุณภาพภายนอกประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2544 : 3-4)

ขั้นที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพ

- ดำเนินการโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ขั้นที่ 2 การประเมินจากภายนอก

- ประเมินภาพรวมสถานศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพอย่างไร

ขั้นที่ 3 การรับรองคุณภาพ

- เป็นกระบวนการภายนอกรับรองการตรวจสอบแล้วว่ามี คุณภาพ ผลที่

ได้คือเกิดความเชื่อมั่นและการยอมรับจากบุคคลภายนอก

ในส่วนของการสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาได้กำหนดแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกไว้ โดยแบ่งเป็นขั้นตอนใหญ่ ๆ 3 ขั้นตอนคือ 1) ก่อนการตรวจ

เยี่ยมสถานศึกษา 2) ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาและ 3) หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา (จรัส นองมาก. 2544 : 132)

ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอกนั้น เชื่อมโยงกันด้วยมาตรฐานการศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถใช้มาตรฐานการศึกษาใดก็ได้ตามความเหมาะสมของบริบทของสถานศึกษา แต่ควรจะมีส่วนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินภายนอก เนื่องจากการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการประเมินผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอง แต่การประเมินภายนอกนั้นผู้ประเมินจะต้องอาศัยข้อมูลรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา นำไปศึกษาอย่างละเอียดก่อนการตรวจเยี่ยมและประเมินคุณภาพสถานศึกษาดังนั้น รายงานประเมินตนเองที่สถานศึกษาจัดทำ จะต้องรายงานมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาใช้ได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ เพื่อให้การตรวจสอบและประเมินภายนอกจะได้ดำเนินการไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้ หากสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ในการประเมิน คณะกรรมการประเมินจะได้ให้ข้อเสนอแนะในปรับปรุงการดำเนินงานแก่สถานศึกษา และทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง หากผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สถานศึกษาก็จะได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.5 มาตรฐานการศึกษา (Education Standard)

การดำเนินการเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้มีการกำหนดมาตรฐานในการประเมินคุณภาพตามข้อกำหนด ซึ่งมีการให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับ ดูแล ตรวจสอบการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3)

มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งต้องการให้เกิดขึ้นและเป็นหลักประกันว่า แม้ปริมาณทรัพยากรที่รับผิดชอบจะเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม แต่ระดับคุณภาพจะต้องยังคงเป็นมาตรฐานเดียวกันเสมอ

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น เพื่อ

ให้บรรลุดุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการในการประชุมเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 มีทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ศัพท์บัญญัติ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้คือ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา 2544 : 24)

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน (12 มาตรฐาน)

- มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย
- มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์
- มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
- มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในภูมิปัญญาไทย ศิลปะและวัฒนธรรมที่งดงามของไทย
- มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนรู้จักตนเอง พึ่งตนเองได้ มีบุคลิกภาพที่ดี
- มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
- มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษและสิ่งมอมเมา
- มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ (6 มาตรฐาน)

- มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร / โครงสร้าง และการบริหารอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา
- มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
- มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย
- มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนานุเคราะห์ / ครุตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการ
ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. มาตรฐานด้านปัจจัย (9 มาตรฐาน)

มาตรฐานที่ 19 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ

มาตรฐานที่ 21 ครูมีวิญญูญาณความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม

มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 23 ครูมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คัดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้
เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ

มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียน
การสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 26 สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 27 ชุมชน/ ผู้ปกครองมีศักยภาพในการสนับสนุนการจัดและการพัฒนาการศึกษา

2. คู่มือการปฏิบัติงาน

2.1 ความหมายของคู่มือการปฏิบัติงาน

ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน จำเป็นจะต้องมีคู่มือการ
ปฏิบัติงาน เพราะคู่มือเป็นสิ่งที่กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการทำงาน แนวทางการปฏิบัติ
งานและการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ในส่วนของความหมายของคู่มือมีผู้ให้ความหมายไว้หลาย
ท่าน ดังนี้คือ

ปิฎะ บุญรอด (2523 : 27 – 35) ได้อธิบายความหมายของคู่มือว่าเป็นคำราหรือ บทความ
ชนิดหนึ่งที่เป็นสื่อแนะนำผู้ที่ต้องการอ่านแล้วให้นำไปปฏิบัติได้ทันที คู่มือจะแนะนำเรื่องสั้น ๆ ที่ใช้
วิชาการทางปฏิบัติเฉพาะอย่างเท่านั้น

ปรีชา ช้างขวัญยืน และคนอื่น ๆ (2539 : 127) อธิบายความหมายของคู่มือว่าเป็นหนังสือที่
ใช้ควบคู่ไปกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นหนังสือที่บอกแนวทางการปฏิบัติให้กับผู้ใช้สามารถกระทำ
สิ่งนั้น ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สมพร พุฒตาล (2539 : 88) ได้ให้ความหมายของคู่มือการปฏิบัติงานว่าเป็นเอกสารสำคัญ

สำหรับหน่วยงานทุกประเภท เนื่องจากคู่มือการปฏิบัติงานนั้นจะประกอบด้วยนโยบาย วัตถุประสงค์ หน้าที่ความรับผิดชอบ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญคือ แนวทางหรือวิธีการปฏิบัติงานซึ่งจะช่วยให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่ด้วยความเข้าใจ ตามบทบาทหน้าที่ที่หน่วยงานกำหนดขึ้น รวมทั้งสามารถใช้คู่มือปฏิบัติงานเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานที่ของตนได้อย่างถูกต้อง ราบรื่น มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของคู่มือการปฏิบัติงานดังกล่าว พอสรุปได้ว่า คู่มือเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน เป็นสื่อแนะนำวิธีการหรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจบทบาทหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง อีกทั้งทำให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

2.2 ลักษณะของคู่มือการปฏิบัติงานที่ดี

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ มีความสำคัญต่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพราะผู้ปฏิบัติงานจะสามารถทำงานตามหน้าที่ของตนได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ มีผู้กล่าวถึงลักษณะของคู่มือการปฏิบัติงานที่ดีดังนี้

ปรีชา ช้างขวัญยืน และคนอื่น ๆ (2539 : 132) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะคู่มือที่ดีว่า จะต้องมีความชัดเจน ให้รายละเอียดในการปฏิบัติเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ลักษณะคู่มือที่ดีต้องครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ควรระบุให้ชัดเจนว่า คู่มือนั้นเป็นคู่มือสำหรับใคร ใครเป็นผู้ใช้
2. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ต้องการให้ผู้ใช้ได้อะไรบ้าง
3. คู่มือนี้ช่วยผู้ใช้ได้อย่างไร ผู้ใช้จะได้ประโยชน์อะไรบ้าง
4. ควรมีส่วนที่ให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้คู่มือเพื่อให้การใช้คู่มือปฏิบัติงาน

เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการเตรียมตัว หรือวัสดุอุปกรณ์
6. ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับขั้นตอน กระบวนการในการปฏิบัติงาน
7. ควรมีคำถามหรือกิจกรรมให้ผู้ใช้คู่มือทำ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจการอ่านหรือการปฏิบัติขั้นตอนที่เสนอแนะ และเว้นที่ว่างสำหรับผู้ใช้คู่มือในการเขียนคำตอบรวมถึงมีคำถามหรือแนวทางในการตอบ

8. ควรใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้คู่มือปฏิบัติงานใช้ได้โดยสะดวก เช่น การจัดทำรูปเล่ม ขนาด การเลือกตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้ตัวดำ การใช้สี การใช้ภาพ การเน้นข้อความ บางตอนเป็นต้น

9. การใช้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นบรรณานุกรม รายชื่อชมรม

รายชื่อสื่อ รายชื่อสถาบัน รายชื่อบุคคลสำคัญ เป็นต้น

สมพร พุฒตาล (2539 : 90-91) กล่าวถึงลักษณะของกลุ่มมือปฏิบัติงานที่ดี สรุปได้ดังนี้คือ-

1. อธิบายและแนะนำวิธีปฏิบัติอย่างละเอียดชัดเจน
2. จัดลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม
3. รูปแบบดึงดูดความสนใจ
4. ทำความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและเหมาะสมกับระดับผู้ใช้คู่มือ
5. มีภาพประกอบชัดเจนและถูกต้อง
6. กำหนดหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยได้อย่างครอบคลุม
7. มีข้อมูลที่ทันสมัย
8. ใช้ภาษาที่ไม่ซับซ้อนและกระชับ
9. มีการอธิบายอย่างเป็นขั้นตอน
10. ขนาดรูปเล่มไม่ใหญ่เกินไป ทำให้สะดวกในการใช้ในชีวิตประจำวัน
11. การค้นข้อมูลภายในเล่มเป็นไปด้วยความสะดวก
12. เนื้อหามีความสัมพันธ์และต่อเนื่อง

2.3 ประโยชน์ของกลุ่มมือปฏิบัติงาน

คู่มือปฏิบัติงานซึ่งหน่วยงานจัดทำขึ้นด้วยความประณีต รอบคอบและเข้าใจสายงาน ตลอดจนเทคนิคการปฏิบัติงาน จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรและหน่วยงานอย่างมาก ซึ่งมีผู้ได้กล่าวไว้ดังนี้คือ (สมพร พุฒตาล, 2539 : 88)

1. เป็นบรรทัดฐานสำหรับการปฏิบัติงาน คือช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีกฎเกณฑ์ คงเส้นคงวา ไม่ว่าใครเป็นผู้ปฏิบัติ และปฏิบัติต่อใคร ทำให้เกิดระบบแบบแผนที่ดี มีความน่าเชื่อถือ
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนอย่างชัดเจน
3. ใช้เป็นคู่มือในการฝึกงานให้แก่บุคลากรใหม่ ทำให้สามารถเรียนรู้งานได้ถูกต้องและรวดเร็ว
4. ช่วยลดเวลาและลดความผิดพลาดบกพร่องในการปฏิบัติงาน
5. ช่วยลดค่าใช้จ่าย (สืบเนื่องมาจากการลดเวลาและลดความผิดพลาดในการทำงาน)
6. ช่วยเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพของงาน

2.4 องค์ประกอบของกลุ่มมือปฏิบัติงาน

คู่มือปฏิบัติงานควรประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ (สมพร พุฒตาล, 2539 : 93-94) ดังนี้

1. ส่วนประกอบต้น ได้แก่

- ปก
- หน้าแสดงรายนามคณะผู้จัดทำและปีที่พิมพ์
- คำนำ
- สารบัญ
- แผนภูมิแสดงโครงสร้างของหน่วยงาน

2. ส่วนที่เป็นเนื้อหาหรือวิธีปฏิบัติงาน ได้แก่

- คำอธิบายลักษณะงาน
- แผนภูมิแสดงสายการปฏิบัติงาน
- ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน
- ภาพประกอบ

3. ส่วนประกอบตอนท้าย ได้แก่

- คำอธิบายศัพท์
- บรรณานุกรม

คู่มือปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ ตลอดจนผู้ร่วมงานกันเอง นอกจากจะทำให้เกิดความเข้าใจในหน้าที่ วิธีการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบแล้วยังนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการทำงานในหน่วยงาน ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาค่าความบกพร่อง ผิดพลาด ลำช้า ความไม่พอใจในการปฏิบัติงาน และอื่น ๆ สิ่งที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึงก็คือ การจัดทำ “คู่มือปฏิบัติงาน” ให้กับหน่วยงานของตน

3. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทสหศึกษา โดยมีมิสซังโรมันคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรีเป็นเจ้าของ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ที่ 184 หมู่ 2 ต.องครักษ์ อ.องครักษ์ จ.นครนายก 26120 โทร. (037) 391085, 322451 ก่อตั้งเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2489 ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นระยะเวลากว่า 50 ปีที่โรงเรียนได้มุ่งมั่นและพัฒนาคุณภาพของเด็กนักเรียนให้มีระเบียบวินัย ใฝ่ความรู้ คู่คุณธรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สามารถดำเนินชีวิตเป็นคนดี มีความรู้และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปัจจุบันโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีบาทหลวงชาดิซาย พงษ์ศิริ ซึ่งเป็นบาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีเป็นผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ มีนายสุพรรณ สุวิชากร ทำหน้าที่เป็นครูใหญ่

จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น	1,315 คน	แยกเป็นระดับดังนี้	
- ระดับประถมศึกษา	1,082 คน		
เป็นนักเรียนชาย	544 คน	นักเรียนหญิง	538 คน
- ระดับมัธยมศึกษา	235 คน		
เป็นนักเรียนชาย	133 คน	นักเรียนหญิง	102 คน

จำนวนครูประจำการ 58 คน

จำนวนนักการภารโรง/เจ้าหน้าที่ 24 คน

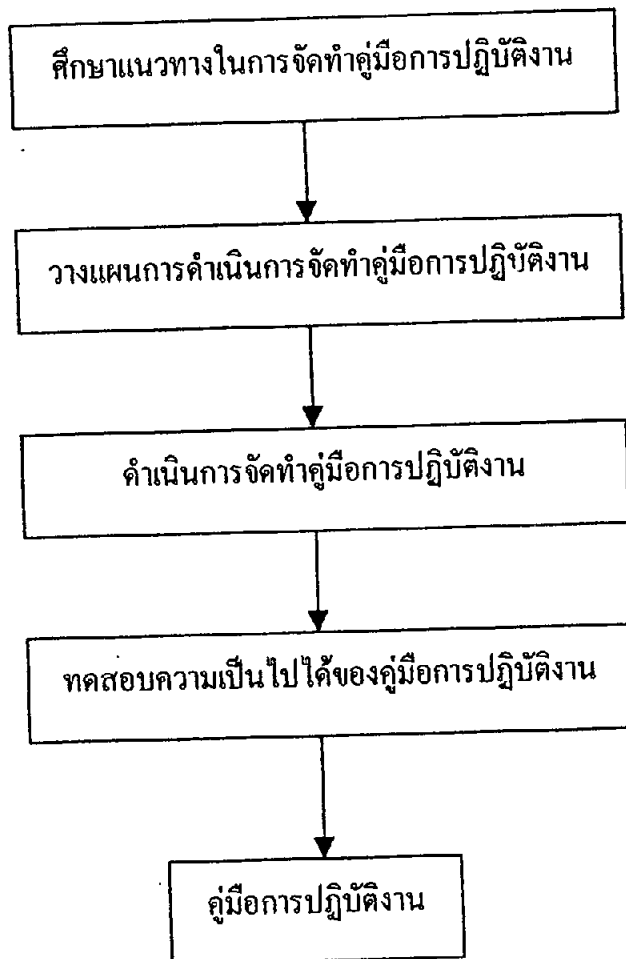
จำนวนห้องเรียนทั้งหมด	30 ห้องเรียน	แยกเป็นระดับดังนี้	
- ระดับประถมศึกษา	24 ห้องเรียน		
- ระดับมัธยมศึกษา	6 ห้องเรียน		
- ห้องประกอบการ	14 ห้องเรียน		

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และกำลังดำเนินการเตรียมรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ ในการดำเนินการนั้นทางสถานศึกษาได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและชุมชน อันจะนำโรงเรียนไปสู่เป้าหมายของการประกันคุณภาพและการได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่อไป

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

ในการดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ ผู้จัดทำกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวทางและวิธีการในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

1. ศึกษาแนวทางในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

1.1 ศึกษาจุดประสงค์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายของสถานศึกษา อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และหลักการเขียนคู่มือปฏิบัติงานจากหนังสือ งานวิจัย และเอกสารทางวิชาการ เพื่อให้การจัดทำคู่มือมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

2. วางแผนการดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

2.1 เขียนโครงร่างคู่มือการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 คำชี้แจงการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1) วัตถุประสงค์ของคู่มือการปฏิบัติงาน
- 2) ความรู้พื้นฐานในการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน
- 3) คำแนะนำวิธีการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน

2.1.2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ของคู่มือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยขั้นตอนแนวทางการดำเนินการ 3 ขั้นตอนดังนี้ คือ

- 1) แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
- 2) แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี
- 3) แนวทางการดำเนินการรองรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายนอก

2.2 การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาโครงร่างคู่มือปฏิบัติงาน

ผู้จัดทำได้ทำหนังสือราชการเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาโครงร่างคู่มือปฏิบัติงานด้วยการสัมภาษณ์ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

2.2.1	บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ กลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี (ร.ส.จ) โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ จังหวัดนครนายก	ตำแหน่งกรรมการบริหาร และผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ
2.2.2	นางสาวกาญจนา วิริยะเจริญธรรม สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	ตำแหน่ง ศึกษาธิการ 7
2.2.3	นายสาโรช บุตรเนียร สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนครนายก	ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา
2.2.4	นางสุบิน ณ อัมพร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	ตำแหน่ง ศึกษาธิการ 7
2.2.5	นางสาวสุนิรัตน์ ฤกษ์สุจริต มาลาสวรรค์พิทยะ จังหวัดนครนายก	ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียน

ในการดำเนินการพิจารณาโครงร่างของคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ผู้จัดทำได้ดำเนินการดังนี้.

- 1) เดินทางไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เกี่ยวกับโครงร่างของคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์
- 2) สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน จากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงร่างของคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางเดียวกันคือ โครงร่างของคู่มือการปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะให้จัดทำรายละเอียดในคู่มือการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน และจัดลำดับเนื้อหาตามโครงร่างที่ได้เสนอให้พิจารณา ได้แก่ 1) คำแนะนำในการใช้คู่มือ 2) เนื้อหาในคู่มือการปฏิบัติงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเอง และแนวทางการดำเนินการรองรับการประเมินภายนอก

3. ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

3.1 นำคู่มือการปฏิบัติงาน ตามโครงร่างได้รับความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญและจากอาจารย์ที่ปรึกษามาวางแผนการดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

3.2 ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์

3.3 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา สาระที่ได้ดำเนินการเขียนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขคู่มือการปฏิบัติงานโดยมีผู้ช่วยครูใหญ่และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

3.3.1 นางสาวสุรีย์พร ผลงาม ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอนุบาล คริสตศงเคราะห์ จังหวัดนครนายก

3.3.2 นางสาวสุวิมล พรประภาศักดิ์ ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ จังหวัดนครนายก

3.3.3 นายบุญเลิศ ชัยเดช ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนภัทรพิทยาคาร จังหวัดนครนายก

4. ทดสอบความเป็นไปได้ของคู่มือปฏิบัติงาน

หลังจากดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเสร็จแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการทดสอบความเป็นไปได้ของคู่มือการปฏิบัติงาน โดยผู้จัดทำได้ดำเนินการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเป็นคณะกรรมการ 3 กลุ่ม ประกอบไปด้วย 1) นักวิชาการศึกษา จำนวน 4 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน 3) ผู้ปฏิบัติหรือครู จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน ได้พิจารณาให้ความเห็นถึงความเป็นไปได้ของคู่มือการปฏิบัติงาน โดยจัดทำหนังสือราชการเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อทดสอบความเป็นไปได้ของคู่มือการปฏิบัติงาน ดังรายชื่อต่อไปนี้

นักวิชาการศึกษา

1. บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ ตำแหน่งกรรมการบริหารงานมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี และผู้รับใบอนุญาต/ ผู้จัดการ โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ จังหวัดนครนายก

2. นางสาวกาญจนา วิริยะเจริญธรรม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
3. นายสาโรช บุตรเนียร ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
4. นางสาวปิ่น ณ อัมพร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอองครักษ์
จังหวัดนครนายก

ผู้บริหารสถานศึกษา

1. นางศิริพันธ์ เกตุไชโย ตำแหน่ง ครูใหญ่โรงเรียนเทพาการวิทยาการ จังหวัดปทุมธานี
2. นางสาวสุนิรัตน์ ฤกษ์สุจริต ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา จังหวัดนครนายก
3. นายสฤกษ์ คาวแจ้ง ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านช่องตะเคียน จังหวัดนครนายก
4. นางปราณี กรุณวงษ์ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแสงสรรค์ จังหวัดปทุมธานี

ผู้ปฏิบัติงานหรือครู

1. นางสาวนฤมล สัตยานุวัฒน์ ตำแหน่งครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา
จังหวัดนครนายก
2. นางสาวสุรีย์พร ผลงาม ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอนุบาล
คริสตสงเคราะห์ จังหวัดนครนายก
3. นายบุญเลิศ ชัยเดช ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนภัทรพิทยาคาร จังหวัดนครนายก
4. นางสาวสุวิมล พรประภาศักดิ์ ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
จังหวัดนครนายก

ในการดำเนินการทดสอบความเป็นไปได้ของคู่มือปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและ
ภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ผู้จัดทำได้ดำเนินการดังนี้

1. เดินทางไปสังเกตและเก็บแบบสอบถามความเป็นไปได้ของคู่มือปฏิบัติงาน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ
ซึ่งเป็นนักวิชาการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติการ/ครู จำนวน 12 คน ตรวจสอบและให้
ความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของคู่มือการปฏิบัติงาน

2. สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ระดับความคิดเห็น (คิดเป็นร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	คู่มือการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องและความเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ	91.67	8.33	-	-	-
2	รายละเอียดและคำชี้แจงการใช้คู่มือการปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	50	50	-	-	-
3	คู่มือการปฏิบัติงานมีเนื้อหาสาระความเป็นไปได้ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	83.33	16.67	-	-	-
4	ขั้นตอนหรือการจัดลำดับของกระบวนการตามคู่มือการปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	66.67	33.33	-	-	-
5	แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน/ของคู่มือการปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	91.67	8.33	-	-	-
6	แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี (SSR) ของคู่มือการปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	75	25	-	-	-
7	แนวทางการดำเนินการรองรับการตรวจสอบและประเมินจากภายนอกมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	66.67	33.33	-	-	-
8	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมาตรฐานและตัวบ่งชี้มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	58.33	41.67	-	-	-

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ระดับความคิดเห็น (คิดเป็นร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	คู่มือการปฏิบัติงานมีประโยชน์ต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	91.57	8.33	-	-	-
10	คู่มือการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษา	91.67	8.33	-	-	-
11	คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในสถานศึกษา	100	-	-	-	-
12	คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	91.67	8.33	-	-	-

ตาราง 1 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน มีความคิดเห็นต่อความเป็นไปได้ของคู่มือการปฏิบัติงานว่า คู่มือการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องและความเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือในระดับมากที่สุดร้อยละ 91.67 ระดับมากร้อยละ 8.33 รายละเอียดและคำชี้แจงการใช้คู่มือการปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ระดับมากที่สุดร้อยละ 50 ระดับมากร้อยละ 50 คู่มือการปฏิบัติงานมีเนื้อหาสาระความเป็นไปได้ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมากที่สุดร้อยละ 83.33 ระดับมากร้อยละ 16.67 ขั้นตอนหรือการจัดลำดับของกระบวนการตามคู่มือมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ระดับมากที่สุดร้อยละ 66.67 ระดับมากร้อยละ 33.33 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของคู่มือการปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ระดับมากที่สุดร้อยละ 91.67 ระดับ

มากร้อยละ 8.33 แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี (SSR) ของคู่มือการปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ระดับมากที่สุดร้อยละ 75 ระดับมากร้อยละ 25 แนวทางการดำเนินการรับการตรวจสอบและการประเมินจากภายนอก มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ระดับมากที่สุดร้อยละ 66.67 ระดับมากร้อยละ 33.33 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ระดับมากที่สุดร้อยละ 58.33 ระดับมากร้อยละ 41.67 คู่มือการปฏิบัติงานมีประโยชน์ต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมากที่สุดร้อยละ 91.67 ระดับมากร้อยละ 8.33 คู่มือปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษา ระดับมากที่สุดร้อยละ 91.67 ระดับมากร้อยละ 8.33 คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในสถานศึกษา ระดับมากที่สุดร้อยละ 100 คู่มือปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับมากที่สุดร้อยละ 91.67 ระดับมากร้อยละ 8.33

ขั้นตอนการนำไปใช้

ในการนำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตศสเกราะห้ไปใช้ในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. จัดประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องในการใช้คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อรับทราบแนวทาง นโยบายและเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
2. จัดทำปฏิทินและกำหนดเวลา เพื่อวางแผนการดำเนินงานตามแนวทางของคู่มือการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา
3. แต่งตั้งคณะทำงานเรื่องการประกันคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อรับผิดชอบงานตามโครงสร้างของการบริหารงานภายในโรงเรียนโดยกำหนดรายละเอียดการดำเนินการดังนี้
 - 3.1 ศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพ ตามคู่มือการปฏิบัติงาน
 - 3.2 ประชุมวางแผน ขั้นตอน และรายละเอียดการดำเนินการ
 - 3.3 ปฏิบัติงานตามแผนและแนวทางการดำเนินงาน
 - 3.4 ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานเป็นระยะ ๆ ตามระบบการประกันคุณภาพ
 - 3.5 ปรับปรุง แก้ไขและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบการดำเนินการประกันคุณภาพให้มีคุณภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. บุคคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพตามที่ได้
รับมอบหมายตามคู่มือการปฏิบัติงาน
5. ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินการตามคู่มือ และประเมินคุณภาพการดำเนินงาน โดยใช้แบบ
สอบถามและการสังเกต ซึ่งจะมีการประเมินผลการดำเนินโครงการและการประเมินผลตามมาตรฐาน/
ตัวบ่งชี้ของสำนักงานงานการศึกษาแห่งชาติ ที่โรงเรียนจัดสร้างขึ้น
6. นำผลการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไขแนวทางการดำเนินการของคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนา
ให้เกิดคุณภาพในการดำเนินการต่อไป

คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก

คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ ผู้จัดทำได้กำหนดและแบ่งคู่มือปฏิบัติงานออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน
2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก
3. บทสรุป

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน

1.1 วัตถุประสงค์ของคู่มือปฏิบัติงาน

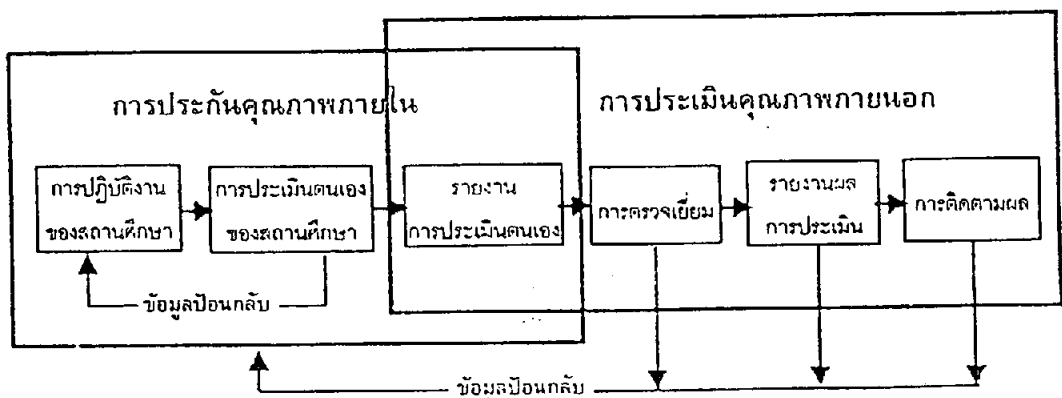
1.1.1 เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกคน มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกของสถานศึกษา

1.1.2 เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกระดับของโรงเรียนสามารถดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพของสถานศึกษา จนเกิดคุณภาพจริงตามเกณฑ์มาตรฐานของการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1.3 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อรองรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

1.2. ความรู้พื้นฐานในการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอก เป็นพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในการสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งสามารถศึกษาจากภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินภายนอก ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้คือ

1.2.1 การประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายใน เป็นการประเมินผล การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับ ดูแลสถานศึกษา กระบวนการประกันคุณภาพภายในมีขั้นตอนดังนี้ 1) การปฏิบัติงานของสถานศึกษา 2) การประเมินตนเองของสถานศึกษา 3) รายงานประเมินตนเอง

1.2.2 รายงานประเมินตนเอง

รายงานประเมินตนเองเป็นการนำเสนอผลการดำเนินงานของโรงเรียน ไปแสดงต่อคณะผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.3 การประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพและประเมินมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยมีสำนักรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง กระบวนการและขั้นตอนการประเมินคุณภาพจากภายนอกมีดังนี้คือ 1) การตรวจเยี่ยม 2) รายงานผลการประเมิน 3) การติดตามผล

1.3 คำแนะนำวิธีการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ จัดทำขึ้นมาเพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นผู้ที่มิหน้าที่รับผิดชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องต้องศึกษาวิธีการใช้คู่มือการปฏิบัติงานก่อนการดำเนินการดังต่อไปนี้คือ

1.3.1 คู่มือปฏิบัติงานนี้ แบ่งขั้นตอนการดำเนินการเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ ประกอบไปด้วย

- 1) แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
- 2) แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเอง
- 3) แนวทางการดำเนินการรองรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายนอก

ในการดำเนินการนั้นให้ปฏิบัติงานไปตามลำดับขั้นตอน โดยเริ่มต้นในส่วนที่ 1) ดำเนินการตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามขั้นตอนตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้าย จากนั้นจึงดำเนินการต่อไปในขั้นตอนที่ 2) คือ ดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเองตามลำดับซึ่งจะต้องใช้ข้อมูลการประเมินจากการดำเนินงานในส่วนที่ 1) มาใช้ เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2) แล้วจึงดำเนินการต่อตามขั้นตอนส่วนที่ 3) เพื่อดำเนินการรองรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายนอก ขั้นตอนในการปฏิบัติตาม

คู่มือนี้ควรจะมีการวางแผนและกำหนดเวลาในการดำเนินการ เพื่อในการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนและระยะเวลา เนื่องจากจะต้องมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพให้ได้ผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

1.3.2 คู่มือการปฏิบัติงานนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางและตัวอย่างในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอก ขั้นตอนในการดำเนินงานสามารถดำเนินการขั้นตอนบางขั้นตอนไปพร้อมกันได้

1.3.3 คู่มือการปฏิบัติงานนี้ ได้พัฒนาระบบการและระบบการดำเนินการประกันคุณภาพให้มีความเหมาะสมกับเกณฑ์มาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดและโครงสร้างการบริหารของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการเกิดคุณภาพตามแนวทางและระบบที่กำหนดไว้ หากจะนำไปใช้กับสถานศึกษาอื่นควรศึกษาขนาด โครงสร้างการบริหาร และข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำคู่มือไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับสถานศึกษา

1.3.4 สถานศึกษาที่นำคู่มือการปฏิบัติงานนี้ไปใช้ ควรจัดให้มีการนิเทศ หรือการอบรมบุคลากรเพิ่มเติมในเรื่องที่จะต้องปฏิบัติ เช่น การจัดทำแผนพัฒนา การบริหารโครงการ การเขียนรายงานประเมินตนเอง เป็นต้น เนื่องจากการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษานั้น เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทางโรงเรียนจึงนำระบบการบริหารงานคุณภาพ P-D-C-A มาใช้ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามคู่มือการปฏิบัติงาน ดังนี้คือ

- 1) P-Plan = วางแผน
- 2) D-Do = ปฏิบัติตามแผน
- 3) C-Check = ตรวจสอบ/ประเมินผล
- 4) A-Act = นำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

การปฏิบัติงานตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกนี้ แนะนำให้ใช้วงจรคุณภาพ P-D-C-A ในการดำเนินการทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เพื่อจะได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

ขั้นตอนการปฏิบัติงานตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษานั้น ได้กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนสำคัญ ๆ ดังนี้

- 2.1 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
- 2.2 แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี (SSR)
- 2.3 แนวทางการดำเนินการรองรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากภายนอก

2.1 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

2.1 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนคริสตศสเคราะห์ตามแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น โรงเรียนคริสตศสเคราะห์ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยหลัก P-D-C-A และกำหนดให้มีแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษา/วิเคราะห์เกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ทั้ง 27 มาตรฐาน ตามที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนด โดยให้ผู้บริหาร และบุคลากรครูศึกษาและวิเคราะห์ความหมายรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ทั้งหมด 27 มาตรฐาน ที่จะนำมาใช้เป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แล้วพิจารณาแบ่งมาตรฐานและตัวบ่งชี้ตามความเหมาะสมของความพร้อมของงานตามระบบโครงสร้างการบริหารโรงเรียน

2.1.2 ศึกษา/วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยกระบวนการต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 นำโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายบริการ ฝ่ายธุรการและสำนักงานบริหาร มากำหนดเป็นกรอบในการวิเคราะห์จำแนกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบตามกรอบการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย

ขั้นที่ 2 นำโครงสร้างการบริหารงานระดับฝ่าย มาจำแนกออกเป็นส่วน ๆ เช่น ฝ่ายวิชาการ ประกอบไปด้วยโครงสร้างของงานการเรียนการสอน งานพัฒนาหลักสูตร งานวัดผลประเมินผล ฯลฯ โดยให้บุคลากรครูในฝ่ายศึกษาวัตถุประสงค์ของโครงการ / งาน / กิจกรรมที่รับผิดชอบอยู่ทั้งหมด และให้นำวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดและมาตรฐานต่าง ๆ พร้อมระบุว่า วัตถุประสงค์แต่ละข้อของแต่ละโครงการ/ งาน/ กิจกรรม มีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดใด

ขั้นที่ 3 ให้นำผลการวิเคราะห์จากขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 จัดทำแผนภาพประกอบในรูปของแผนที่ความคิด (Mind Mapping) โดยให้แต่ละฝ่ายนำเอาโครงการ / งาน / กิจกรรม ของฝ่ายทั้งหมด มาจัดทำแผนที่ความคิด โดยให้แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง โครงการ/ งาน / กิจกรรมกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกันให้ครบถ้วน เพื่อจะได้นำไปใช้ในการเทียบเคียงมาตรฐานและตัวบ่งชี้

ขั้นที่ 4 นำผลการประเมินแต่ละ โครงการ / งาน / กิจกรรม มาเทียบเคียงกับเกณฑ์ระดับคุณภาพและเกณฑ์ เพื่อนำระดับผลการตัดสินตามเกณฑ์ที่ได้ไปใช้ประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างตัวบ่งชี้แต่ละด้าน และวางแนวทางพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอนครบทั้ง 4 ขั้นตอนแล้ว ให้โรงเรียนนำผลการวิเคราะห์ในรูปของตาราง ซึ่งมีรูปแบบตัวอย่างการนำเสนอการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/งาน/กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด สำนักบริหาร โรงเรียนศรีศตสงเคราะห์

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	โครงการจัดทำเอกสาร แผนพัฒนาโรงเรียน วัดดงประสงค์ 1. เพื่อเป็นแนวทางใน การพัฒนาโรงเรียนให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และสภาพ ความสำเร็จ 2. เพื่อเป็นการพัฒนา ระบบการบริหารในโรง เรียนได้เหมาะสมกับ สภาพปัจจุบันและ อนาคตของโรงเรียน 3. เพื่อให้การดำเนิน งานของปัจจัยต่าง ๆ ชัดเจน ถูกต้อง และมี ประสิทธิภาพ 4. เพื่อเป็นการรักษา ระดับคุณภาพการ ศึกษา และสถานศึกษา ผลที่ได้รับ 1. โรงเรียนมีแผนพัฒนา โรงเรียนในการใช้เป็น แนวทางในการดำเนินงาน ที่ชัดเจนสามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 2. บุคลากรได้รับทราบ แนวทางการพัฒนา โรงเรียนและมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ พัฒนางานให้โรงเรียน มีความเจริญก้าวหน้า มากขึ้น	กระบวนการ	1. มีการจัด องค์กร / โครง สร้างและการ บริหารงาน อย่างเป็น ระบบครบ วงจรให้บรรลุ เป้าหมาย การศึกษา	1. มีการจัด องค์กร/ โครงสร้าง การบริหาร ชัดเจน 2. มีปรัชญา แผนพัฒนา/ ธรรมนูญ สถานศึกษา และตัวชี้วัด ความสำเร็จ 3. มีการ ปฏิบัติตาม แผน	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง	- แผนพัฒนา โรงเรียน - สารสนเทศ โครงการ	
			4. ส่งเสริม และพัฒนา บุคลากร/ครู ตามความจำเป็นและ เหมาะสม อย่าง สม่ำเสมอ	2. ครูได้รับ การพัฒนา เกี่ยวกับเรื่อง ที่ใช้สอนหรือ ปฏิบัติงาน อย่างต่อ เนื่อง และ สอดคล้อง กับสภาพ การเปลี่ยนแปลง	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคริสตศงเคราะห์

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	งานรวบรวมข้อมูล นักเรียนที่จบชั้นสูงสุด ในระดับประถมและ มัธยม <u>วัตถุประสงค์</u> 1.เพื่อแสดงผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้ เรียนในระดับชั้นป.6 และม.3 2.เพื่อเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้จบชั้นสูงสุดใน ระดับประถม/มัธยม ติดต่อกันอย่างน้อย 3 ปี <u>ผลที่ได้รับ</u> 1.นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น	ผู้เรียน	5.มีความรู้ และทักษะที่ จำเป็นในการ เรียนรู้ตาม หลักสูตร	1.มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ในกลุ่มประสม การณ/กลุ่ม วิชา/หมวด วิชาที่สำคัญ ไม่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชา เฉพาะสาขา สำหรับอาชีพ ศึกษา)	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง	- สารสนเทศ งานรบรวม ข้อมูล นักเรียนที่จบ ชั้นสูงสุดใน ระดับประถม และมัธยม	
		กระบวนการ	4 ส่งเสริมและ พัฒนา บุคลากร/ครู ตามความ จำเป็นและ เหมาะสม อย่างสม่ำเสมอ	1.จัดครูเข้า สอนตรงตาม สาขาวิชา หรือ ความถนัด หรือความรู้ ความสามารถ 2. ครูได้รับ การพัฒนา เกี่ยวกับเรื่อง ที่ใช้สอนหรือ ปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้อง กับสภาพการ เปลี่ยนแปลง	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			6. จัดกิจกรรม และการเรียน การสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง	1. มีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้ หลากหลาย เหมาะสมกับ ธรรมชาติของ ผู้เรียน 3. มีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จัก ศึกษาหา ความรู้ แสวง หาคำตอบ และสร้างองค์ ความรู้ด้วย ตนเอง 8. มีการ ประเมิน พัฒนาการ ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย และต่อเนื่อง	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
		ปัจจัย	3. ครูมี วิญญาน ความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม	3. ครูมีความ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา อุทิศตนให้กับ การพัฒนา ผู้เรียน	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด ฝ่ายปกครองโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	โครงการ Dancing Contest <u>วัตถุประสงค์</u> 1.เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม และพัฒนาทางด้าน จิตพิสัยของนักเรียน 2.เพื่อส่งเสริมนักเรียน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ 3.เพื่อให้นักเรียนเกิด ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน คลายความเครียด และกล้าแสดงออก 4.เพื่อให้นักเรียนมี ความมั่นใจในตนเอง <u>ผลที่ได้รับ</u> นักเรียนมีพฤติกรรม คุณลักษณะด้านจิตพิสัย ที่ดีขึ้น มีความสนุก สนานเพลิดเพลิน คลายความเครียดและ กล้าแสดงออก	ผู้เรียน	2.เป็นสมาชิก ที่ดีของครอบ ครัว ชุมชน สังคมและ ปฏิบัติตาม ระบอบ ประชาธิปไตย	2.รักษาลิทธิ เสรีภาพของ ตนเองและ เคารพในสิทธิ เสรีภาพของ ผู้อื่น 5.รู้จักใช้เวลา ว่างให้เป็น ประโยชน์	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง	-สารสนเทศ โครงการ Dancing Contest	
			4.มีความ สามารถในการ ตัดสินใจวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิด สร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	3.มีความคิด ริเริ่ม มี จินตนาการ สามารถคาด การณ์และ กำหนด เป้าหมายได้	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			3.รู้จักตนเอง พึ่งตนเองได้ มี บุคลิกภาพที่ดี	1.รู้ถึงความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ข้อดี ข้อด้อย ของตนเองและ พยายามปรับ ปรุงตนเอง 2.เป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก อย่างเหมาะสม และให้เกียรติ ผู้อื่น 3.รู้กาลเทศะใน การใช้คำพูด กิจกรรมการยา และการแต่งกาย 4.สามารถ กำหนด เป้าหมาย แนวทาง ตัดสินใจ และ แก้ปัญหาของ ตนเองได้	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
			9.มีทักษะใน การทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ ดีต่ออาชีพ สุจริต	1.สามารถ ทำงานตาม ลำดับขั้นตอน และผลงานมี ประสิทธิภาพ	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
				3.สามารถ ทำงานเป็นทีม (ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบให้ ความร่วมมือ ยอมรับฟังความ คิดเห็นและ ความสามารถ ของผู้อื่นร่วมรับ ผลชอบผลงาน ของกลุ่ม)			
			11.ปลอดจากสิ่ง เสพติดให้โทษ และสิ่งมอมเมา	1.มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษ ของสิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา 2.ไม่เสพยา เสพติดและ ปลอดจากสิ่ง มอมเมา และไม่ แสวงหาผล ประโยชน์	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
			12.มี สุนทรียภาพ และลักษณะ นิสัยด้าน ศิลปะ ดนตรี และกีฬา	1.มีความชื่น ชมและร่วม กิจกรรมด้าน ศิลปะ ดนตรี และกีฬา	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
		กระบวนการ	18.จัดกิจกรรม และการเรียน การสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง	3.มีการจัด กิจกรรมการ เรียนการสอนที่ กระตุ้นให้ผู้เรียน รู้จักศึกษาหา ความรู้ แสวงหา คำตอบ และ สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
				5.มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน 6.มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา 7.ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน			
		ปัจจัย	21.ครูมี วิญญูณ ความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม	1.ครูมีความเอื้ออาทร เข้าใจและเอาใจใส่ผู้เรียน ทุกคนอย่างสม่ำเสมอและ เท่าเทียมกัน 4.ครูวางแผนเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่อง ความประพฤติบุคลิกภาพ	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
			22.ครูมีความ สามารถใน การจัดการ เรียนการสอน อย่างมี ประสิทธิภาพ และเน้น ผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง	2.ครูมีความรู้ ความ สามารถในการพัฒนา หลักสูตรจัดแผนและ กระบวนการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด ฝ่ายบริการ โรงเรียนคริสตศงเคราะห์

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานต้น	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	โครงการทัศนศึกษา <u>วัตถุประสงค์</u> 1.เพื่อให้นักเรียนได้มี โอกาสศึกษาหาความรู้ นอกสถานที่และ เทคโนโลยีที่ทันสมัย 2.นักเรียนได้รับประสบ การตรงจากการไป ทัศนศึกษา 3.เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนได้ทดลอง เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ ทันสมัย <u>ผลที่ได้รับ</u> 1.นักเรียนได้รับความรู้ จากประสบการณ์จริง 2.นักเรียนสามารถ ศึกษาหาความรู้ได้ด้วย ตนเอง 3.นักเรียนสามารถ เข้าร่วมกิจกรรมที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้น	ผู้เรียน	3.มีจิตสำนึก ที่เห็นแก่ ประโยชน์ ส่วนรวม อนุรักษ์และ พัฒนา สิ่งแวดล้อม	1.รู้คุณค่าของ สิ่งแวดล้อมและ ตระหนักถึงผล กระทบต่อตน เองและสังคมที่ เกิดจากการ เปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อม	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง	-สารสนเทศ โครงการทัศน ศึกษา	
			6.มีทักษะใน การแสวงหา ความรู้ด้วย ตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนา ตนเอง อย่างต่อเนื่อง	1.มีความ กระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้ จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถาม เพื่อหาเหตุผล 3.สามารถสรุป ประเด็นจากการ เรียนรู้และ ประสบการณ์ได้ อย่างถูกต้อง ด้วยตนเอง	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
			7.ผู้เรียนเห็น คุณค่าและ ภูมิใจใน ภูมิปัญญาไทย ศิลปะ และ วัฒนธรรมที่ดี งามของไทย	1.รู้จักท้องถิ่น รักและร่วม พัฒนาท้องถิ่น ของตนเอง	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
				2.มีความรู้ ความเข้าใจ ภูมิปัญญาไทย โดยเฉพาะ ภูมิปัญญาของ ท้องถิ่น และ นำมาใช้ได้ 3.ชื่นชมและสืบ สานศิลปะ วัฒนธรรมและ ประเพณีที่ดีงาม ของท้องถิ่นและ ของไทย			
			12.มี สุนทรียภาพ และลักษณะ นิสัยด้าน ศิลปะ ดนตรี และกีฬา	1.มีความชื่นชม และร่วม กิจกรรมด้าน ศิลปะ ดนตรี และกีฬา	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
		กระบวนการ	14.ส่งเสริม ความสัมพันธ์ และความร่วม มือระหว่าง โรงเรียนและ ชุมชนในการ พัฒนาการ ศึกษา	4.ผู้ปกครอง และชุมชนเข้า มามีบทบาทใน การพัฒนาการ ศึกษา	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
			17.มีการจัด การเรียนการสอน สอดคล้อง กับหลักสูตร ความต้องการ ของผู้เรียนและ ท้องถิ่น	1.มีการพัฒนา หลักสูตรให้ สอดคล้องกับ สภาพและความ ต้องการของ ท้องถิ่น โดยให้ ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วม	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
				2.มีการจัด แนวกรเรียน การสอนให้ สอดคล้องกับ หลักสูตรความ ต้องการของผู้ เรียน/ท้องถิ่น และการ เปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ สังคม ให้ สามารถเชื่อม โยงแก้ปัญหา ท้องถิ่นได้และ นำไปปฏิบัติ ได้จริง			
			18.จัดกิจกรรม และการเรียน การสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง	1.มีการจัดกิจ กรรมกรเรียน การสอนให้ หลากหลาย เหมาะสมกับ ธรรมชาติของ ผู้เรียน 2.มีการจัด กิจกรรมการ เรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดอย่าง หลากหลาย และสร้างสรรค์	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
				3.มีการจัด กิจกรรมการ เรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จัก ศึกษาหา ความรู้ แสวง หาคำตอบ และสร้างองค์ ความรู้ด้วย ตนเอง 4.มีการนำ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่ เหมาะสมมา ประยุกต์ใช้ใน การจัดการ เรียนการสอน 5.มีการจัด กิจกรรมเพื่อ ฝึกและส่งเสริม คุณธรรม และจริยธรรม ของผู้เรียน 6.มีการจัด กิจกรรมการ เรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้ รับการพัฒนา สุนทรียภาพ อย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา			

ตาราง 5 (ต่อ)

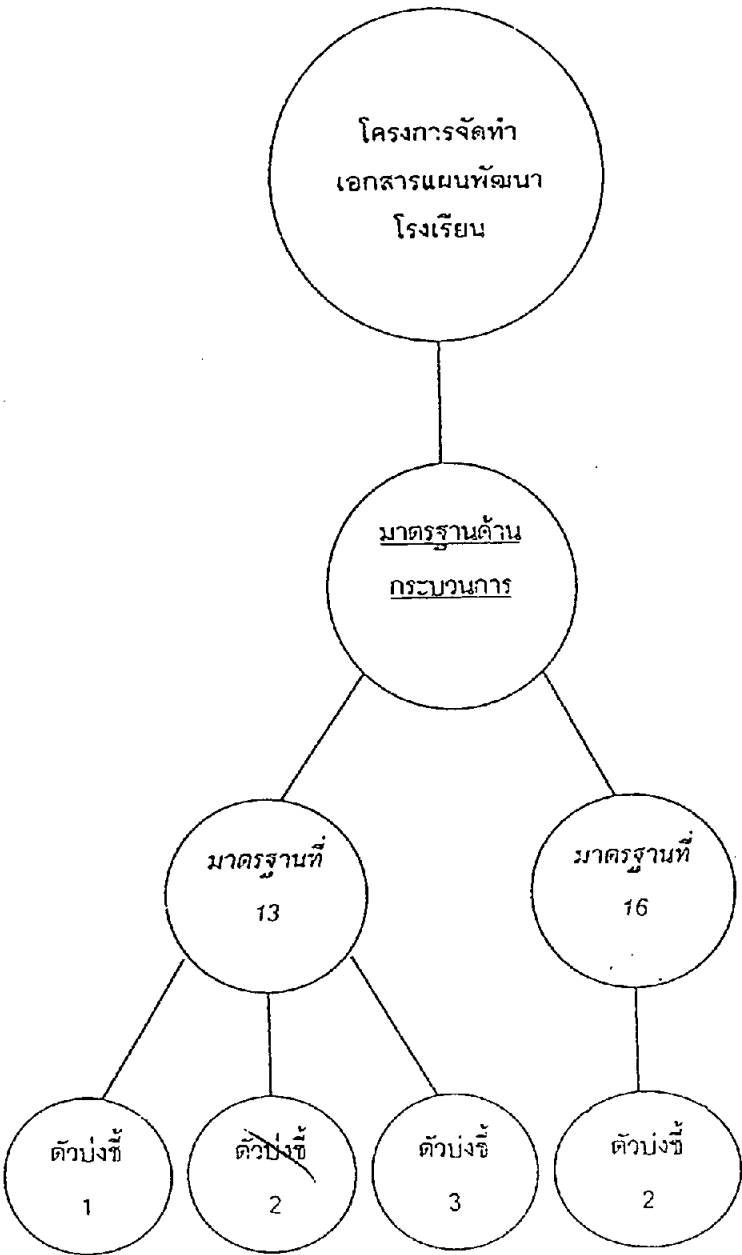
ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		ด้านปัจจัย	25.มีหลักสูตร ที่ยืดหยุ่นและ เหมาะสมกับ ท้องถิ่นมีสื่อ เทคโนโลยี และ ทรัพยากร การเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการ เรียนการสอน	1. มีหลักสูตร และเนื้อหา สาระของ หลักสูตรที่ เหมาะสม สอดคล้องกับ เป้าหมายการ ศึกษาและ ความต้องการ ของผู้เรียน และท้องถิ่น	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		
			27.ชุมชน/ผู้ ปกครองมี ศักยภาพใน การสนับสนุน การจัดและ พัฒนาการ ศึกษา	2.ชุมชน/ ผู้ปกครองเห็น ความสำคัญ ของการศึกษา และมีความ รู้สึกเป็น เจ้าของ สถานศึกษา	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง		

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม (มาตรฐานการปฏิบัติงาน) กับมาตรฐานตัวชี้วัด ฝ่ายธุรการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์

ลำดับที่	โครงการ/งาน/ กิจกรรม	มาตรฐานด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	ระดับคุณภาพ ของมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ปรากฏ	แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	โครงการจัดทำวารสาร สายใย <u>วัตถุประสงค์</u> 1.เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลภายในโรงเรียนให้ กับบุคลากรและผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องได้รับ ทราบ 2.เพื่อการสื่อสาร ข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 3.เพื่อรายงานความ ก้าวหน้าและการพัฒนา โรงเรียนไปสู่สังคม <u>ผลที่ได้รับ</u> 1.โรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียนให้กับบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้รับทราบข้อมูลเป็น ระยะ 2.โรงเรียนมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของชุมชน และสังคมทั่วไป	กระบวนการ	14.ส่งเสริม ความสัมพันธ์ และความร่วมมือ ระหว่าง โรงเรียนและ ชุมชนในการ พัฒนาการศึกษา	2.มีการประชาสัมพันธ์เพื่อ สร้างความ เข้าใจให้ บุคลากรใน สถานศึกษา และชุมชน เห็นความ สำคัญในการ จัดการศึกษา ร่วมกัน	☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง	- สารสนเทศ โครงการ จัดทำวารสาร สายใย - วารสาร สายใย	

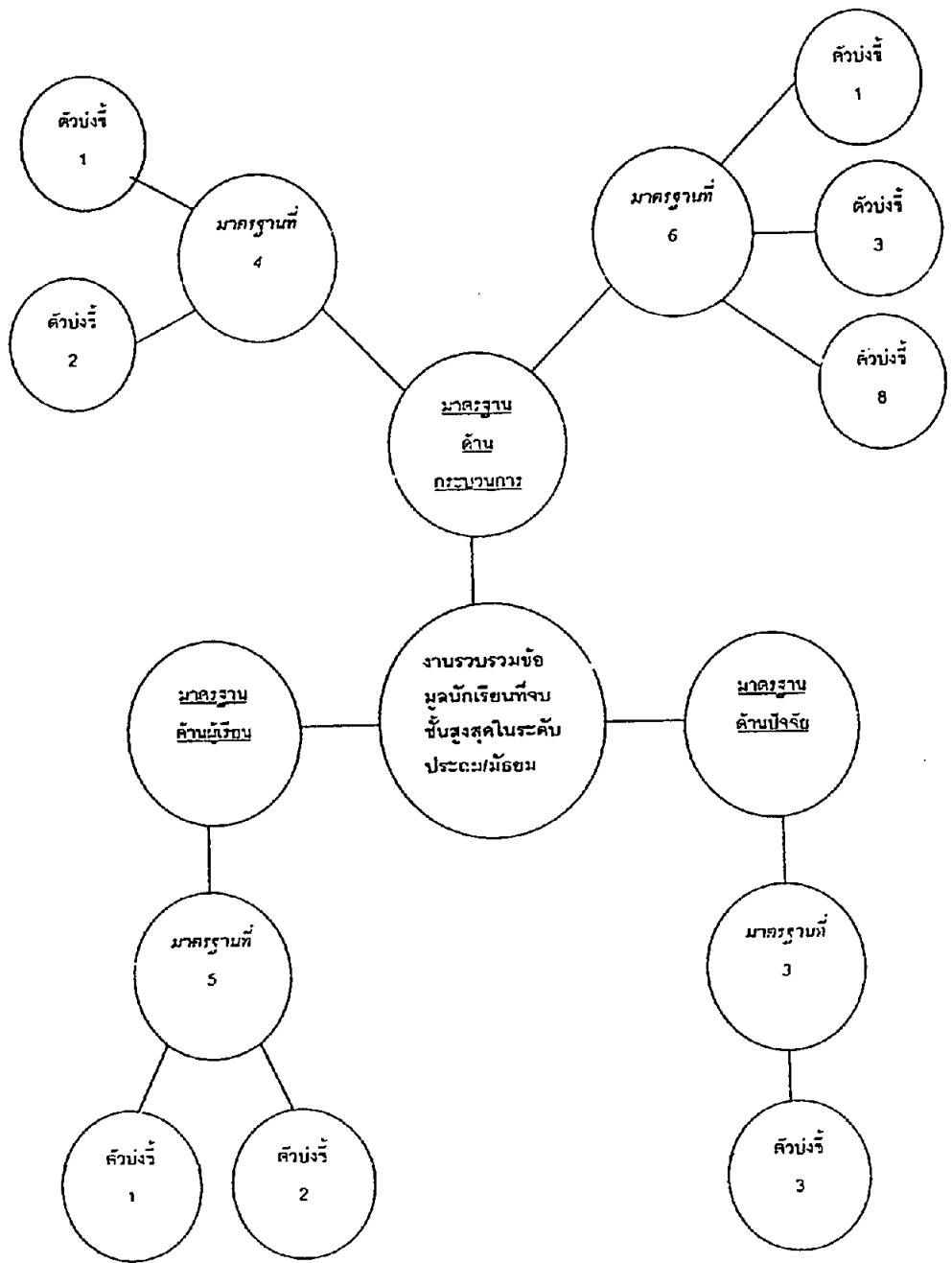
ตัวอย่างในรูปแบบของแผนที่ความคิดได้ดังนี้

: สำนักบริหาร

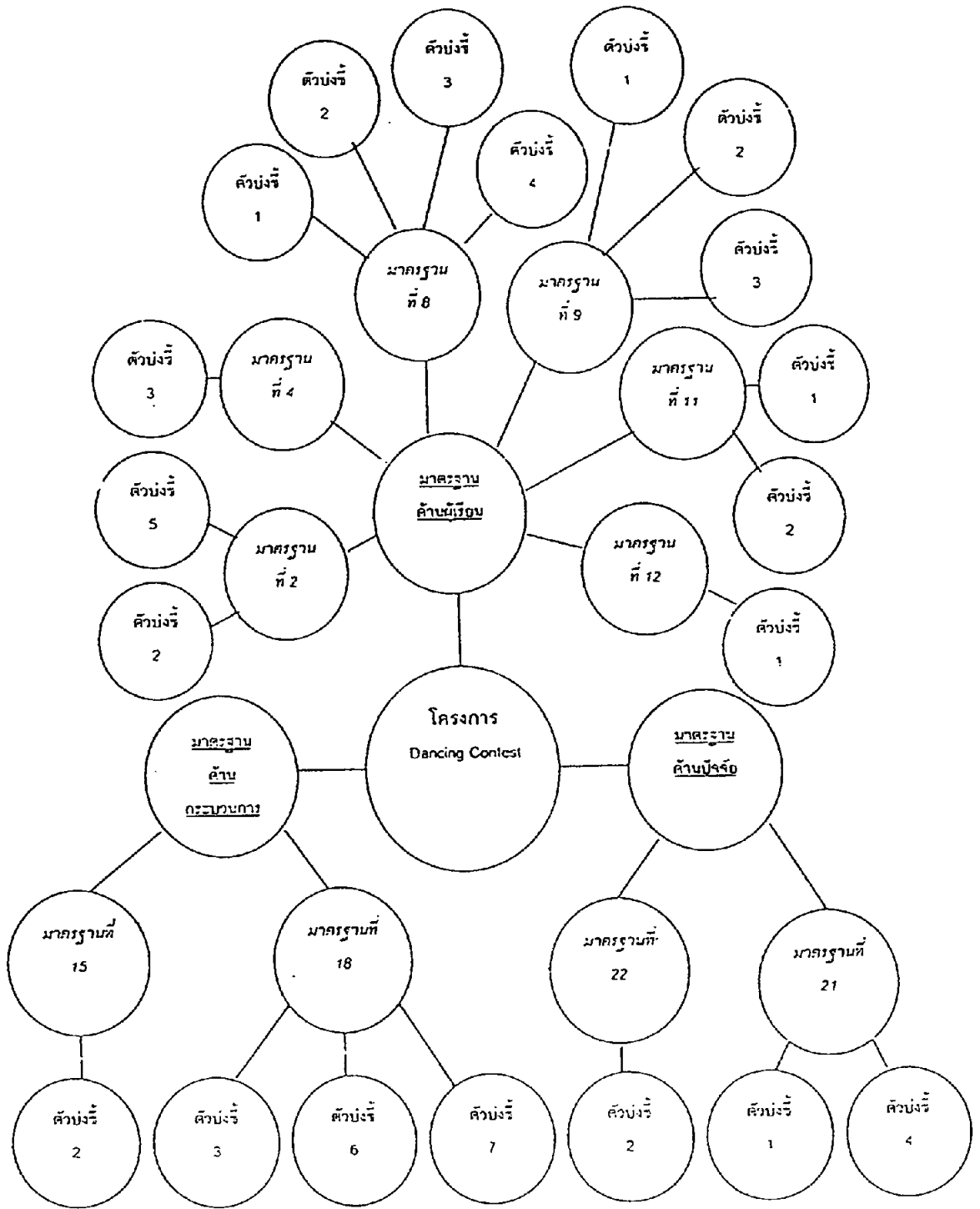
ภาพประกอบ 3 แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้ของสำนักบริหารโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

: ฝ่ายวิชาการ

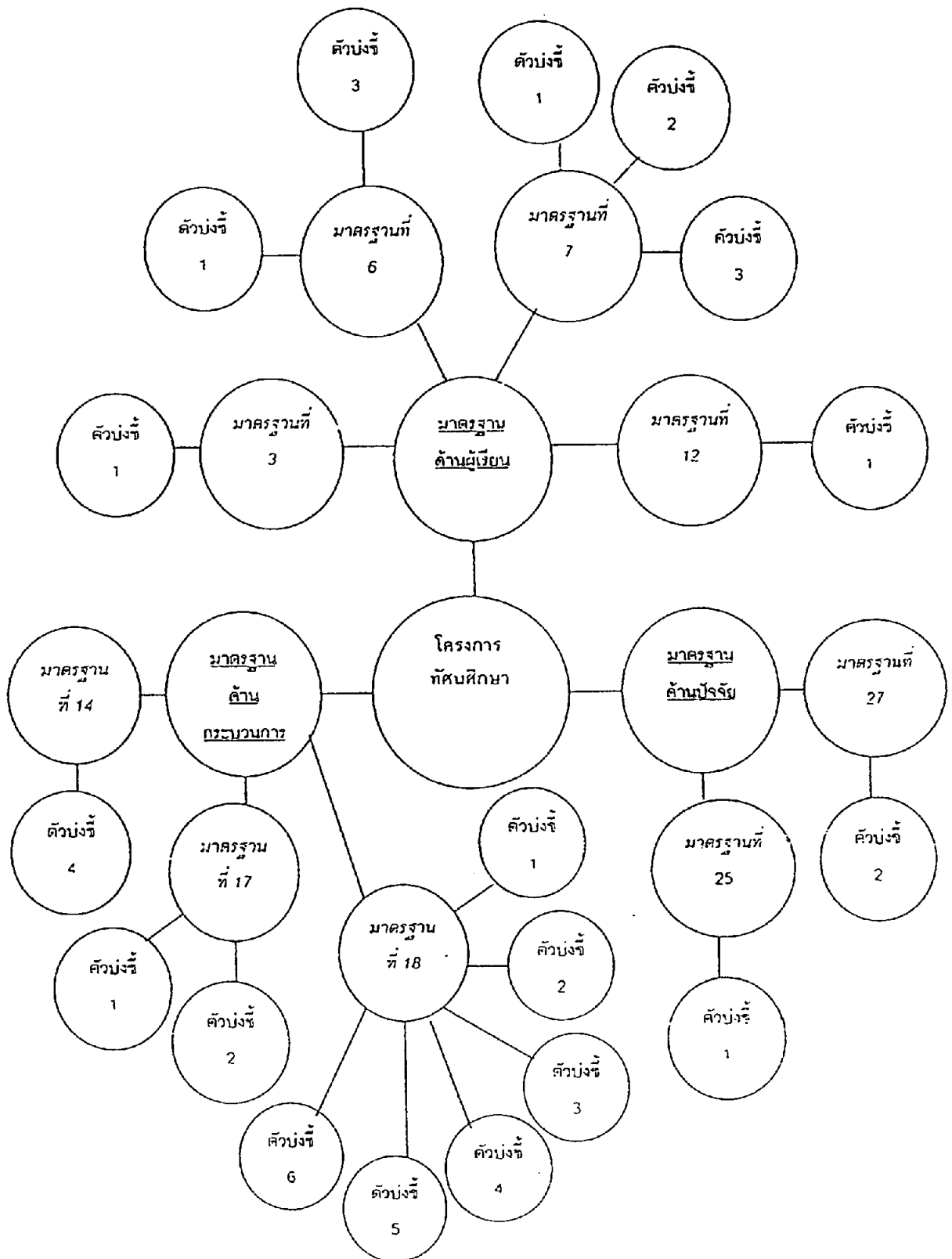
ภาพประกอบ 4 แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/งาน/กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้
ของฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคริสตศงเคราะห์

: ฝ่ายปกครอง

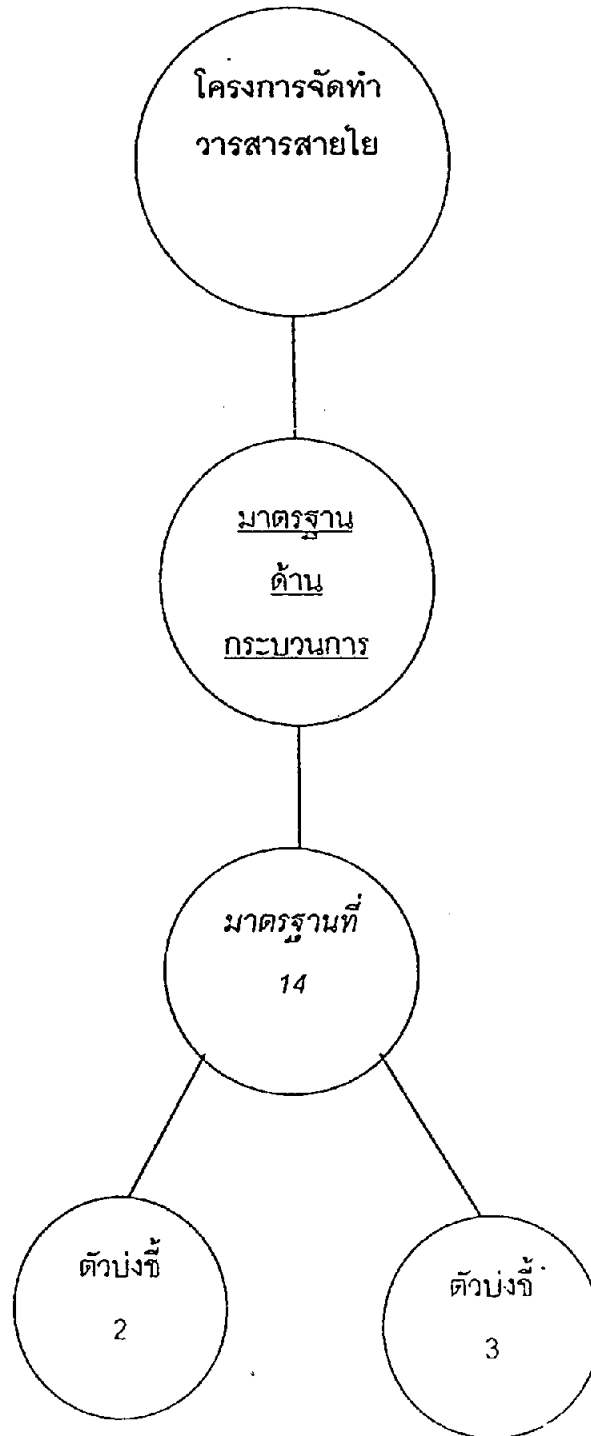
ภาพประกอบ 5 แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้
ของฝ่ายปกครองโรงเรียนคริสตศสเคราะห้

: ฝ่ายบริการ

ภาพประกอบ 6 แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้
ของฝ่ายบริการโรงเรียนคริสตศสเคราะห์

: ฝ่ายธุรการ

ภาพประกอบ 7 แผนที่ความคิดแสดงความเชื่อมโยง โครงการ/ งาน/ กิจกรรม กับมาตรฐานตัวบ่งชี้
ของฝ่ายธุรการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์

2.1.3 ศึกษา/วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและผลการดำเนินการของโรงเรียน โดยใช้กระบวนการ ดังนี้

1) ให้ผู้บริหารและบุคลากรครูในฝ่ายต่าง ๆ ตามโครงสร้างการบริหารของโรงเรียน ร่วมกันดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ทั้งหมดที่รับผิดชอบ (โดยใช้กระบวนการ SWOT)

2) นำผลการวิเคราะห์มาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพของแต่ละ มาตรฐานและตัวชี้วัดที่ได้วิเคราะห์ในข้อ 2.1.1 เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับผลการดำเนินการ และพัฒนาโรงเรียนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.1.4 จัดทำข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) และระบบสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ให้บุคลากรรับทราบ เพื่อบุคลากรสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

2.1.5 ให้บุคลากรทุกระดับร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนระยะ 3 ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ สภาพความสำเร็จ โครงการ/ งาน / กิจกรรมที่สอดคล้องกัน พร้อมทั้ง วางแผนการใช้งบประมาณ วิธีการประเมินแผนพัฒนาดังกล่าวและกำหนดผู้รับผิดชอบงานแต่ละเป้าหมาย อย่างชัดเจน

2.1.6 ให้บุคลากรทุกระดับ ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยนำอายุยุทธศาสตร์ โครงการ/ งาน/ กิจกรรม ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาของแต่ละปีมาดำเนินการ และกำหนดให้จัดทำปฏิทิน ปฏิบัติงานประจำปีให้สอดคล้องกัน

2.1.7 ให้บุคลากรปฏิบัติงานที่รับผิดชอบโดยบริหาร โครงการ/ งาน/ กิจกรรม ตามระบบวงจร คุณภาพ P-D-C-A ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด

2.1.8 จัดให้มีระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร ในหมวดและฝ่ายต่าง ๆ ตามโครงสร้างการบริหาร เพื่อให้หัวหน้ารับผิดชอบและรายงานผลการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

2.1.9 การประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เมื่อบุคลากรทุกระดับ ได้ดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้น จะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานทุกครั้ง เพื่อตรวจสอบ คุณภาพของงานที่ได้ดำเนินการ โดยทางสถานศึกษามีการประเมินผลที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ดังต่อไปนี้คือ

1) การประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ / งาน / กิจกรรม ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ตามแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ /งาน /กิจกรรม จะทำหน้าที่ในการประเมิน และสรุปผลการประเมินเป็นเอกสารสารสนเทศโครงการ จากนั้นให้นำผลการประเมินไปเทียบเคียงกับ

เกณฑ์ระดับคุณภาพที่ได้ประเมินไว้จากสภาพปัจจุบัน (ข้อ 2.1.3) และนำผลการเปรียบเทียบไปใช้เป็นข้อมูลในการเขียนรายงานประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี

2) การประเมินมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อจะได้ทราบถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้กำหนดขึ้น ในการดำเนินการประเมิน ทางโรงเรียนได้กำหนดกรอบในการประเมินและดำเนินการจัดหาหรือจัดสร้างเครื่องมือประเมิน มาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพทุกรายการ โดยจัดคณะกรรมการประเมิน มาตรฐานจากบุคลากรครูในฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อวางแผนและทำการประเมินผู้เรียน บุคลากรครู ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในช่วงปลายภาคเรียนหรือปลายปีการศึกษา หลังจากการดำเนินการประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติเพื่อนำไปสรุปผลการประเมินว่าผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้หรือไม่ และจะได้นำผลไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาโรงเรียนต่อไป

2.1.10 การเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นขั้นตอนการตรวจสอบหรือรวบรวมผลประเมินโครงการ/งาน/กิจกรรม โดยมีสารสนเทศโครงการซึ่งถือว่าเป็นร่องรอยหลักฐาน ข้อมูลทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ประเมินไว้ที่แสดงสภาพความสำเร็จ ความก้าวหน้า โดยเทียบกับ มาตรฐานและตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ หลังจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน และนำผลการประเมินของทุกฝ่ายมาสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการเขียน รายงานการประเมินคุณภาพประจำปีของโรงเรียน (หรือที่เรียกว่า SSR = Self Study Report)

ตัวอย่าง ตาราง แสดงกรอบการประเมินตนเอง และตัวอย่างแบบประเมินมาตรฐาน

ตาราง 7 แสดงตัวอย่างกรอบการประเมินตนเองตามมาตรฐาน ของโรงเรียนคริสตศสเคราะห

มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานที่ 5 มีความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตร.

ตัวชี้วัดที่	แหล่งข้อมูล	แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือ	แนวทางการคิดวิเคราะห์
: มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์กลุ่มวิชา/หมวดวิชาที่สำคัญไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ	งานทะเบียนวัดผล	รวบรวมผลการเรียนแต่ละรายวิชาจากทะเบียนวัดผล	แบบสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	หาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ได้แต่ละระดับแสดงผลเป็นกราฟแผนภูมิ ฯ
: มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร	- นักเรียน - สารสนเทศหมวด - เอกสารจุดประสงค์ Pre-Post test	- Authentic Assessment (Interview) - ประเมินจุดประสงค์ - Student Portfolio	- แบบประเมินความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร - Pre-Post test - ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์	หาค่า %

ตาราง 7 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดที่	แหล่งข้อมูล	แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือ	แนวทางการคิดวิเคราะห์
1: มีความกระตือรือร้น และมีความสนใจที่จะเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล	- สารสนเทศโครงการหมวด - สารสนเทศบอร์ดปฏิบัติการศึกษา - ห้องสมุด - ผู้ปกครอง - แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	- สํารวจกิจกรรมและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการใช้แหล่งการเรียนรู้ เช่น ● ห้องสมุด ● จุดศึกษา ● อุทยานความรู้ ● Interview - สํารวจพฤติกรรมเกี่ยวกับความกระตือรือร้นและความสนใจที่จะเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน	- แบบประเมินการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ - แบบสังเกตพฤติกรรม - แบบบันทึก Interview	ค่า %
2 : รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน	- สารสนเทศโครงการหมวด - สารสนเทศบอร์ดปฏิบัติการศึกษา - ห้องสมุด - ผู้ปกครอง - แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	- สํารวจกิจกรรมและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการใช้แหล่งการเรียนรู้ เช่น ● ห้องสมุด ● จุดศึกษา ● อุทยานความรู้ ● Interview - สํารวจพฤติกรรมเกี่ยวกับความกระตือรือร้นและความสนใจที่จะเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน	- แบบประเมินการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ - แบบสังเกตพฤติกรรม - แบบบันทึก Interview	ค่า %

โรงเรียนศรีสทศสเคราะห์
แบบประเมินมาตรฐาน มาตรฐานที่ 4

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถจำแนกประเภทพื้นฐาน และมีความคิดรวบยอด

ผู้ประเมิน ชื่อ

ผู้สรุปผลกาประเมิน ลกุล คณะอาจารย์พิเศษ ปีการศึกษา.....

- ตัวชี้แจง
1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้สำหรับประเมินคุณภาพของความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์และทักษะการเชื่อมโยงกับเรื่องใกล้ตัวของตนเองและคนรอบข้างตามหลักการที่เป็นจริง ผลการประเมินจึงจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์และทักษะการเชื่อมโยงกับเรื่องใกล้ตัวของตนเอง
 2. ให้ผู้ประเมินอ่านรายการปฏิบัติการปฏิบัติของผู้เรียนว่าตรงกับข้อปฏิบัติข้อใดในข้อ (1) - (3) แล้วเขียน ✓ ลงที่ช่องรายการที่ตรงกัน
 3. เมื่อพิจารณารายการแล้วให้นำจำนวนเครื่องหมาย ✓ ที่เขียนหน้าข้อ (1), (2) และ (3) ตามลำดับ แล้วกรอกในช่องว่างส่วนของการสรุปผลการประเมิน
 4. จำนวนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อหมายเลขใดมากที่สุด สรุปว่านักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการเชื่อมโยงกับเรื่องใกล้ตัวของตนเองในระดับนั้น

หมายเหตุ	รวม			ผ่าน			ไม่ผ่าน								
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	รวม	ผ่าน	ไม่ผ่าน	รวม	ผ่าน	ไม่ผ่าน	รวม						
ข้อ 1 - สกศ	รายการที่ 1			รายการที่ 2			รายการที่ 3			รายการที่ 4			รายการที่ 5		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		
	การให้คำแนะนำ			การจัดกระทำข้อมูล			การสรุปความคิดรวบยอด			การวิเคราะห์ปัญหาหรือความขัดแย้ง			การปฏิบัติตามแผนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสม		

การสรุปผลของมาตรฐานและตัวชี้วัดแต่ละด้าน

โรงเรียนจะนำระดับคุณภาพจากผลการประเมินไปเทียบกับเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด (ซึ่งได้กำหนดเอาไว้แล้วในเวลาทีวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและประเมินเกณฑ์ของโรงเรียน) เปรียบเทียบให้ครบตัวชี้วัด และสรุประดับคุณภาพโดยใช้ MODE เป็นระดับคุณภาพตามเกณฑ์นั้น ๆ

ดังเสนอตัวอย่างตามตารางที่ปรากฏดังนี้

ตาราง 8 สรุปผลการประเมินมาตรฐานของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์

มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานที่	ตัวชี้วัดที่	แบบประเมินคุณภาพตามตัวชี้วัด					สรุประดับคุณภาพตามตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพตามฐานนิยม
		1	2	3	4	5		
4	1	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
	2							
	3							
2								

สรุปผลการประเมิน

จำนวน มาตรฐาน

อยู่ในระดับ

- ☐ ดีมาก
☐ ดี
☐ พอใช้
☐ ปรับปรุง
☐ ไม่ได้เรื่อง

หมายเหตุ

แบบประเมินเครื่องมือประเมิน มาตรฐานแต่ละตัวชี้วัด อาจมีมากกว่า 1 หรือมีจำนวนแตกต่างกัน ในตารางตัวอย่างเสนอไว้เพียง 5 แบบ (เครื่องมือ) เท่านั้น

2.2 แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงาน ประเมินตนเองประจำปี (SSR)

2.2 แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี (SSR)

รายงานการประเมินตนเองเป็นการนำเสนอผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่จะนำไปแสดงต่อ คณะผู้ประเมินภายนอก รายงานดังกล่าว จะเสนอต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระบวนการและวิธีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาได้ดำเนินการตาม ขั้นตอนต่อไปนี้

2.2.1 จัดการอบรม/ ให้ความรู้แก่บุคลากรในการวิเคราะห์การดำเนินงานของโรงเรียนที่สัมพันธ์ กับมาตรฐานและตัวบ่งชี้

2.2.2 ใ้บุคลากรที่รับผิดชอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ทำการวิเคราะห์การดำเนินงานของตนเอง และระบุข้อมูลตามกรอบของการวิเคราะห์ตามตารางที่กำหนด

ตาราง 9 การวิเคราะห์ผลการประเมินมาตรฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมิน คุณภาพการศึกษา

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ความตระหนัก Awareness	ความพยายาม Attempt	สัมฤทธิ์ผล Achievement	หลักฐานยืนยัน

2.2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการร่างรวบรวม ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มาจากการวิเคราะห์ตามตารางในข้อ 2.2.2 แล้วสรุปผลการดำเนินการลงในแบบฟอร์มที่กำหนด

มาตรฐานด้าน.....

1. เรื่อง.....

วิธีการพัฒนา.....

ผลการดำเนินงาน.....

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน.....

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง.....

2.2.4 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูลและประเมินผล รวมทั้งแก้ไขผลการสรุปผลการดำเนินการจากแบบฟอร์มในข้อ 2.2.3

2.2.5 รายงานผลข้อมูลที่ได้ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง แล้วให้คณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ (และดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ถ้ามี)

2.2.6 คณะครูรับรองข้อมูลรายงานการประเมินตนเองประจำปี (SSR) ของทางโรงเรียน

2.2.7 จัดทำรูปเล่ม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ แก่ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตัวอย่างการเขียนรายงานประเมินตนเอง

รายงานการประเมินตนเอง ปี 2544

ของ

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์

184 หมู่ 2 ถ.รังสิต - นครนายก ตำบลอชครักษ์
อำเภออชครักษ์ จังหวัดนครนายก

☎ 0-3739-1085 Fax.0-3732-2451

คำนำ

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ได้มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการและต่อเนื่องโดยตลอด เมื่อรับทราบนโยบายและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานการศึกษาโรงเรียนเอกชน โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ได้เริ่มพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยเริ่มทำการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาในระหว่างปีการศึกษา 2545 – 2547 และให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน โดยใช้เป็นแผนพัฒนาโรงเรียนมุ่งสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษา กำหนดระยะเวลา 3 ปี

ทางโรงเรียนได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและครอบคลุมกับมาตรฐานการศึกษาชาติ ส่งผลให้เห็นถึงการพัฒนาของโรงเรียนเป็นลำดับ และบัดนี้ทางโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ได้ดำเนินการพัฒนามาจนกระทั่งมีเนื้องานครบตามมาตรฐานการศึกษาชาติ จึงได้ดำเนินการประเมินตนเองเพื่อขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพโรงเรียนของคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพได้เป็นอย่างดี

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ขอถือโอกาสนี้ขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน และขอขอบคุณบุคลากรครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนข้อมูลผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานของสถานศึกษากับพื้นฐานแนวคิด 3A จนทำให้การเขียนรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์

อ.องครักษ์ จ.นครนายก

สารบัญ

หน้า

ตอนที่ ① ข้อมูลพื้นฐาน

 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา	1
 ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน	1
 ข้อมูลเกี่ยวกับครู / บุคลากร	1
 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร	2
 ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน	2
 เกียรติยศชื่อเสียง/จุดเด่นของสถานศึกษา	2

ตอนที่ ② สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

 วิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียน	3
 แนวคิดหลักของการพัฒนาโรงเรียน	4
 ระบบโครงสร้างการบริหาร	4
 ลักษณะของการบริหารงาน	4

ตอนที่ ③ ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาชาติ

 มาตรฐานด้านผู้เรียน	5
 มาตรฐานที่เกี่ยวกับครู.....	13
 มาตรฐานที่เกี่ยวกับผู้บริหาร	16

ตอนที่ ④ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

 ผลการประเมินตามมาตรฐานโดยสรุปรวม	22
 จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียน	23
 แผนพัฒนาสถานศึกษา	24
 สิ่งที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ	25

ตอนที่ ①

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา

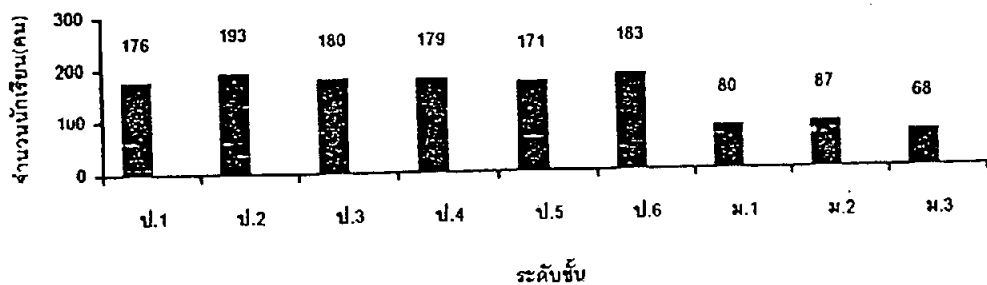
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ตั้งอยู่เลขที่ 184 หมู่ 2 ถนน รังสิต - นครนายก ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โทรศัพท์ 037 - 391085 , 391693 , 391694 โทรสาร 037 - 322451 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์เปิดให้บริการตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,317 คน แยกเป็นระดับดังนี้

- ระดับประถมศึกษา รวม 1,082 คน
เป็นนักเรียนชาย 544 คน นักเรียนหญิง 538 คน
- ระดับมัธยมศึกษา รวม 235 คน
เป็นนักเรียนชาย 133 คน นักเรียนหญิง 102 คน

แผนภูมิแสดงจำนวนนักเรียนชั้นป.1 - ม.3

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับครู/บุคลากร

มีครูประจำการในโรงเรียนจำนวน 58 คน เพศหญิงจำนวน 47 คน เพศชายจำนวน 11 คน ผู้ที่มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาเอก 1 คน ปริญญาโทจำนวน 1 คน ปริญญาตรีมีจำนวน 49 คน ผู้ที่มีวุฒิดำกว่า ปริญญาตรี 7 คน และกำลังศึกษาต่อ 5 คน อายุเฉลี่ยของครูประมาณ ปี ประสบการณ์ทำงานของครูโดย เฉลี่ย ปี มีนักการภารโรง/เจ้าหน้าที่โภชนาการ 25 คน ยามรักษาความปลอดภัย 1 คน

1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

จำนวนอาคารเรียนมี 2 หลัง เป็นอาคารคอนกรีต ขนาด 4 ชั้น 1 หลัง 24 ห้องเรียน และอาคารคอนกรีตขนาด 3 ชั้น 1 หลัง 25 ห้องเรียน มีห้องประกอบการดังนี้ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพยาบาล ห้องทะเบียน ห้องแนะแนว ห้องพักรู ห้องประชุม ห้องวิชาการ ห้องบริการ ห้องปกครอง ห้องธุรการ – การเงิน

1.5 ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

ลักษณะของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ มีประชากรประมาณ 52,438 คน ประชาชนร้อยละ 75 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 20 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 5 นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม สภาพเศรษฐกิจปานกลาง รายได้ของประชาชนต่อหัวเท่ากับ 20,000 บาทต่อปี ชุมชนมีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาค่อนข้างดี มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา สภาพชุมชนมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนน้อย (ณ ธันวาคม 2544)

1.6 เกียรติยศชื่อเสียง/จุดเด่นของสถานศึกษา

- โรงเรียนมุ่งพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนตามแนวทางการดำเนินงานมาตรฐานการศึกษา
- โรงเรียนได้ดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered)
- โรงเรียนได้ดำเนินการสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านพัฒนาการ ความสามารถพิเศษของแต่ละคน เช่น การฟ้อนรำ วงโยธวาทิต กีฬาประเภทต่าง ๆ เป็นต้น
- โรงเรียนได้ดำเนินการจัดสอนคอมพิวเตอร์ให้กับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3
- โรงเรียนได้ดำเนินการปรับห้องสมุดให้ได้ขนาดมาตรฐานพร้อมระบบอินเทอร์เน็ต
- โรงเรียนได้ดำเนินการปรับสภาพภายในและสนามกีฬาเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน และชุมชน

ตอนที่ ②

2. สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.1 วิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียน

2.1.1 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีบุคลิกภาพสมดุลงค์ รักการศึกษา พัฒนาสิ่งแวดล้อม พร้อมจัดโครงสร้างการบริหารดี มีระบบ พัฒนาหลักสูตรครบถ้วนเน้นกระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารและครู มีความรู้ ความสามารถ ไม่ขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีสภาพแวดล้อมเหมาะสม

2.1.2 เป้าหมายของโรงเรียน

1. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามหลักธรรมของแต่ละศาสนา วัฒนธรรม กฎหมาย และประเพณีไทย
2. ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสม มีวินัยในตนเอง
3. ผู้เรียนมีความรู้ และเข้าใจสามารถปฏิบัติตนให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา
4. มีแผนงานพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
5. มีแผนงานส่งเสริมคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปและวัฒนธรรมไทยที่มีประสิทธิภาพ
6. มีโครงสร้างและระบบบริหารงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
7. มีแผนงานด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยใช้กระบวนการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
8. มีแผนงานวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
9. มีแผนงานพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบุคลากรทุกระดับ
10. มีแผนงานการจัดเก็บและให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
11. มีแผนงานด้านอาคารสถานที่ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
12. มีแผนงานด้านสวัสดิการและการให้บริการต่าง ๆ แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
13. มีแผนงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2.1.3 ปรัชญาการจัดการศึกษา

การศึกษา คือ การพัฒนาคนทั้งครบ ให้เป็นคนดี มีความรู้ รักความจริง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

2.2 แนวคิดหลักของการพัฒนาโรงเรียน

แนวคิดหลักที่โรงเรียนใช้ในการบริหารจัดการคือการทำงานแบบมีส่วนร่วมโดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ของบุคลากรทุกระดับและทุกฝ่าย บริหารงานตามวงจรการทำงานแบบ PDCA (Plan , Do , Check , Action) ในทุกกิจกรรมที่มีการดำเนินงาน จะมีการกำกับ ติดตาม ประเมินการทำงานเป็นระยะๆ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้จุดเริ่มต้นสำคัญที่โรงเรียนใช้ดำเนินงาน คือ การสร้างความตระหนัก (awareness) ที่ดีต่อการพัฒนาสถานศึกษาแก่บุคลากรทุกคน

2.3 ระบบโครงสร้างบริหาร

โรงเรียนแบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านปกครอง ด้านบริการ ด้านธุรการ - การเงิน และสำนักบริหาร มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้กับบุคลากรครบตามโครงสร้างและภาระงานของโรงเรียน ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารเดือนละ 2 ครั้ง มีการบันทึกกำกับ ติดตาม ตรวจสอบไว้เป็นหลักฐาน และรายงานผลการดำเนินงานหลังจากการบริหารโครงการสิ้นสุดลง

2.4 ลักษณะของการบริหารงาน

โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของทุกฝ่าย ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานที่เน้นผลงานตามมาตรฐานการศึกษา 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับครู และมาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร

มาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน มีเป้าหมายการดำเนินงานเน้นการพัฒนานักเรียนหลายด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต ซึ่งรวมทั้งการดูแลสุขภาพ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทักษะในการทำงาน การมีสุนทรียภาพทางด้านดนตรี กีฬา และศิลปะ

มาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับครู มีเป้าหมายการดำเนินงาน คือ การมีครูที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการมีครูเพียงพอและได้ปฏิบัติงานตามความถนัด

มาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร มีเป้าหมายการดำเนินงานคือ การพัฒนาให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารอย่างเป็นระบบ ครบวงจร มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น และมีการบริหารจัดการที่เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน

3. ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาชาติ

3.1 มาตรฐานด้านผู้เรียน

3.1.1 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกลุ่มวิชาที่สำคัญไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ และมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมและจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร อีกทั้งยังกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทางด้านภาษา

ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนมีการจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการใช้สื่อที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนและมีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมทักษะกลุ่มประสบการณ์สำคัญแก่ผู้เรียนเฉพาะกรณีโดยมีการสอบวัดผลในแต่ละภาคเรียนเพื่อดูการพัฒนาของผู้เรียน

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารมีประสบการณ์มากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับนำไปใช้พัฒนาตนเอง และใช้ในชีวิตประจำวัน ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 แบ่งตามระดับชั้นและกลุ่มวิชา ปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาสื่อสารและมีการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทางด้านภาษาและกลุ่มประสบการณ์สำคัญ

3.1.2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนมีแผนงานส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี โดยสถานศึกษาจัดให้มีการตรวจสุขภาพในทุกปีการศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้น ป.1 - ป. 6 และ ม.1 - ม.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน

ทางโรงเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อมที่สะอาดเป็นระเบียบ ปลอดภัย อีกทั้งยังมีการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคที่ดี โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

ได้มีการเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาตรวจสุขภาพนักเรียน และมีการบันทึกผลลงในบัตรสุขภาพของนักเรียนแต่ละคน และในแต่ละภาคเรียนครูประจำชั้นได้ทำการวัดส่วนสูง ชั่งน้ำหนัก โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้มีจิตสำนึกที่ดีในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีสุขภาพอนามัยที่ดีและปลอดภัยจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

นักเรียนได้รับการตรวจสุขภาพจากทางเจ้าหน้าที่ โดยส่วนใหญ่ นักเรียนจะมีสุขภาพกายตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน แต่จะมีบางส่วนที่สุขภาพยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนทางสภาพแวดล้อมได้มีการปรับปรุงและพัฒนาไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทำให้ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนการสอนมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

ควรมีการตรวจสุขภาพของนักเรียนทุกคนต่อไป และต้องมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นกว่าเดิม

3.1.3 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนมีแผนงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนด้านการมีวินัยและความรับผิดชอบ มีการกำกับติดตามพฤติกรรมผู้เรียนและมีการอบรมนักเรียนเป็นปกติ มีการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาที่เรียนมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของศาสนาแต่ละศาสนา มีการจัดกิจกรรมฝึกสมาธิยามเช้า

ผลการดำเนินงาน

นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของแต่ละศาสนาในโอกาสต่าง ๆ มีการอบรมนักเรียนเป็นปกติ จากกิจกรรมสมาธิยามเช้า นักเรียนได้นำหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเรียนการสอนในรายวิชาพบว่าการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนอยู่เป็นประจำ

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

นักเรียนให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของตนเอง

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้ตรงตามเป้าหมาย

3.1.4 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการเรียน โดยการประชุมวางแผนคณะกรรมการวิชาการเพื่อคิดหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีการวางแผนการสร้างแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน เช่น ป้ายนิเทศ ห้องสมุด กิจกรรมของหมวดต่าง ๆ

นอกจากนี้โรงเรียนยังส่งเสริมกิจกรรมการอ่านป้ายนิเทศ มีระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นจากคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด มีกิจกรรมของหมวดที่ส่งเสริมการอ่านข่าวเหตุการณ์ประจำวัน เพื่อฝึกให้ผู้เรียนศึกษา อ่าน ค้นคว้า และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงสามารถสรุปเนื้อหาประเด็นการเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนจัดแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามสภาพของโรงเรียน ทั้งป้ายนิเทศ ห้องสมุด และกิจกรรมของหมวดต่าง ๆ ซึ่งส่งเสริมผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ได้ในระดับปานกลาง โดยสังเกตได้จากบันทึกที่นักเรียนเข้าไปใช้บริการในห้องสมุดหรือการอ่านป้ายนิเทศต่าง ๆ ในส่วนของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากคอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด ยังไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนใช้

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

โดยภาพรวมผู้เรียนมีความสนใจในการใช้บริการห้องสมุด ผู้เรียนรักการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการอ่าน การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนในระดับปานกลาง

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และต้องจัดเตรียมแหล่งค้นคว้าให้เพียงพอ โรงเรียนจะต้องดำเนินการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตในห้องสมุดสำหรับสืบค้นในปีการศึกษาต่อไป และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.1.5 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กำหนดให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมในหมวดต่าง ๆ มีการคัดเลือกนักเรียนเป็นตัวแทนในงานวิชาการ มีการวิเคราะห์ผู้เรียนและมีการประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะ

ผลการดำเนินงาน

ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ในโรงเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมวดและนำประสบการณ์ที่ได้รับมาช่วยเรื่องการเรียนรู้ ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้จากป้ายนิเทศ ห้องสมุด และตามมุมห้องเรียนที่นักเรียนให้ความสนใจและเต็มใจ

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

โดยภาพรวมนักเรียนได้เป็นผู้สามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณในการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ดี การประเมินผลงานใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง เช่น การใช้แฟ้มผลงาน และได้รับความร่วมมืออย่างดีจากนักเรียนในการร่วมกิจกรรม

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการประเมินผลเป็นระยะและต่อเนื่อง และควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของแต่ละหมวดและกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน

3.1.6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนมีแผนงานพัฒนาและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในทางวิชาการ และเรียนรู้มีกระบวนการด้านความคิดวิเคราะห์ และทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมกับมีการกำหนดความรับผิดชอบผลงานของนักเรียนส่งเสริมคุณค่าสิ่งแวดล้อมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมไทยที่มีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น พร้อมกับกระตุ้นผู้เรียนได้พัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเองและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมไทย ให้นักเรียนได้มีประสบการณ์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

นักเรียนสามารถทำงานเป็นกลุ่ม และมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีความรับผิดชอบ อดทน ขยัน ละเอียดยรอบคอบและให้ความช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้ ทักษะต่าง ๆ ให้นักเรียนได้รู้จักการคิดและวิเคราะห์ความสามารถร่วมทำงานกันเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบ ความอดทน มีความละเอียดรอบคอบ พร้อมเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมไทยไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

3.1.7 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนได้มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าและภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของไทย ด้านกีฬาส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ กำหนดให้มีกิจกรรมการแข่งขัน กีฬาตอนพักเที่ยง และโครงการกีฬาสำหรับด้านดนตรี ส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงออกทางความสามารถ และในด้านศิลปะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีการจัดประกวดวาดภาพในวันสำคัญ เช่น วันแม่ วันสุนทรภู่ โดยประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน้าเสาธง

ผลการดำเนินงาน

การจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะและดนตรีประสบความสำเร็จ ผู้เรียนเป็นคนดีและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

ด้านศิลปะ มีนักเรียนสมัครเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากในการประกวดวาดภาพระบายสี ในโครงการวันแม่ กิจกรรมวันสุนทรภู่ และสามารถแสดงออกทางศิลปะได้ดี

ด้านดนตรี ผู้เรียนมีความชื่นชมและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

ด้านกีฬา ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬา ได้แสดงออกถึงความสามารถทางด้านกีฬา และเป็นผู้ชมที่ดี

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

โรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความถนัด และความสามารถในด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

3.2 มาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับครู

3.2.1 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะกรรมการวิชาการวางแผนจัดทำโครงการอบรมครูเรื่อง การวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยปีการศึกษา 2543 กำหนดให้ครูทุกคนเข้ารับการอบรมโครงการดังกล่าว และให้คณะกรรมการวิชาการจัดกิจกรรมให้ครูทุกคนได้วิเคราะห์หลักสูตร เขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ อีกทั้งประชุมวางแผนการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนานุเคราะห์ครูทุกคน

ผลการดำเนินการ

ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำแผนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมคุณลักษณะ ดี เก่ง และมีสุข ตามแนวคิดทฤษฎีวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ได้อย่างดี มีการใช้สื่อประกอบการสอนกิจกรรมการสอนสามารถสนองความสนใจนักเรียนมากขึ้นมีการบูรณาการ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

ครูส่วนใหญ่มีการปรับพฤติกรรมการสอนมาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้สื่อการสอนมากขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสนองความต้องการของผู้เรียน การสอนอาจจะยังขาดเทคนิคที่หลากหลาย การประเมินผลผู้เรียนยังคงใช้รูปแบบการประเมินแบบเดิม คือ ใช้ข้อสอบในการประเมิน

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

โรงเรียนควรส่งเสริมและพัฒนาครูอาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญ ตามแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ 2 ทฤษฎี เพื่อให้บุคลากรครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน

3.2.2 ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรครู มีการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสทางการศึกษา โดยกำหนดให้มีแผนงานพัฒนาศักยภาพบุคลากรครู เพื่อมุ่งเน้นให้ครู ปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู การพัฒนาความรู้โดยการเข้ารับการอบรมทั้งภายใน และภายนอก การประชุมกับหน่วยงานภายนอก การสัมมนาที่พัฒนาความรู้ความสามารถของครู

ผลการดำเนินงาน

บุคลากรครูเข้ารับการอบรม/สัมมนา/ประชุมกับหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง มีบุคลากรครูที่มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี บุคลากรครูได้รับมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบโดยความเสมอภาคและความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

ทางโรงเรียนมีบุคลากรที่จบวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 51 คน ต่ำกว่าปริญญาตรี 7 คน ซึ่งบุคลากรที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี 5 คน ครูได้นำประสบการณ์ และความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาหน้าที่ของตน มีการปรับแผนและพฤติกรรมการสอนของตน มีผลงานพัฒนางานของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับ ความรู้ ความสามารถ และความถนัดของตน มีโอกาสรับผิดชอบเกิดความภาคภูมิใจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

โรงเรียนเห็นว่าควรส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรครู ในการพัฒนาตนเองสู่ใบประกอบวิชาชีพครู

3.3 มาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร

3.3.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ

วิธีการพัฒนา

โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ทิศทางในการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา วางแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนโรงเรียน จัดให้มีแผนงานพัฒนาบุคลากรระดับผู้บริหาร / ผู้ช่วยครูใหญ่ โดยใช้วิธีการประชุมกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น ทั้งนี้กำหนดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เดือนละ 2 ครั้ง

ผลการดำเนินงาน

ผู้บริหารเข้าร่วมการประชุมกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เป็นวิทยากรให้ความรู้ในการพัฒนาการศึกษาจนเป็นที่ยอมรับ มีความมุ่งมั่นทุ่มเทในการพัฒนาและบริหารโรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและภายนอก จัดให้มีการประชุมภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อวางแผน อภิปรายถึงสภาพปัญหา และวิธีการแก้ไขตลอดจนสัมฤทธิ์ผลของการแก้ปัญหา อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น มีการกระจายอำนาจหน้าที่ให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงาน ได้ทำงานเต็มความสามารถ ความถนัด โดยให้อำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่

สัมฤทธิ์ผลการดำเนินงาน

ผลการพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนมีระบบบริหารและการจัดการที่ทันสมัย มีผู้บริหารระดับมืออาชีพ มีมนุษย์สัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนไม่มีการบริหารปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารและครู ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นเสียสละ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาเพื่อให้ความช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก มีความมั่นใจกล้าพูด กล้าแสดงออก รับฟังความคิดเห็นด้วยความเป็นธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจข้อขัดแย้งอย่างยุติธรรม

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

เสนอให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร โดยมุ่งเน้นพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างและหรือนำสิ่งใหม่ ๆ มาพัฒนาการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

3.3.2 มีการจัดองค์กร / โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา วิธีการพัฒนา

โรงเรียนกำหนดให้มีโครงสร้างการบริหารงานให้เหมาะสมกับขนาดและระดับการศึกษาของโรงเรียน มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ทิศทางการจัดการศึกษา วางแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยให้แนวคิดหลักในการทำงานคือการมีส่วนร่วมของบุคลากร ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมิน และร่วมปรับปรุง (PDCA) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีบรรยากาศการทำงานเป็นทีม กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการบริหารงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง กำหนดให้มีแผนงาน กำกับติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผล นอกจากนี้จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม และให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง

ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนแบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านปกครอง ด้านบริการ ด้านธุรการ – การเงิน และสำนักบริหาร มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้กับบุคลากรครบตามโครงสร้างและภาระงานของโรงเรียน มีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนซึ่งกำหนดระยะเวลา 3 ปี โดยบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมระดมพลังสมองวิเคราะห์สภาพจริงของโรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ สภาพความสำเร็จ ตลอดจนจัดให้มีโครงการ/งาน/กิจกรรม ที่มุ่งสู่สภาพความสำเร็จตลอดปีการศึกษา 2544 ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารเดือนละ 2 ครั้ง มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบถึงกระบวนการกำกับติดตามตรวจสอบ รายงานผลมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เป็นปัจจุบัน

สัมฤทธิ์ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน บุคลากรมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดตรงกัน มีบรรยากาศการทำงานเป็นทีมและมีความเป็นประชาธิปไตย ผลัดเปลี่ยนหน้าที่กันเป็นผู้นำและผู้ตาม มีแผนพัฒนาโรงเรียน แผนปฏิบัติงานประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี ปลายปีการศึกษาจัดทำรายงานความก้าวหน้าเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียนมีเทคโนโลยีที่ให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่สะดวก รวดเร็วและเป็นปัจจุบัน ในส่วนของการกำกับ ติดตาม และรายงานผลในปีการศึกษา 2544 ประเมินแล้วพบว่า ระยะเวลาในการกำกับ ติดตาม และรายงานผลไม่สอดคล้องตามปฏิทินปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

โรงเรียนควรเพิ่มความตระหนักและเน้นระบบการกำกับ ติดตาม และรายงานผลให้เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้มีแนวคิดในการพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการที่ทันกับการเปลี่ยนแปลง และมุ่งเน้นให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจระบบและฐานข้อมูลเครือข่ายที่เหมาะสมกับงาน

3.3.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิธีการพัฒนา

ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนได้มีนโยบาย ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีการจัดอบรมพัฒนาครู มีการส่งเสริมให้ครูในแต่ละระดับชั้นวางแผนการสอน และจัดทำแผนการสอนร่วมกัน และมีระบบการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้การสอนที่หลากหลาย เพื่อ กระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัด กิจกรรมการเรียนรู้การสอน มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของครู การตรวจสอบแผนการสอนการ นิเทศการสอน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และการให้คำแนะนำ การให้ข้อคิดเห็นเพื่อปรับปรุงงาน โดยการ จัดประชุมคณะกรรมการวิชาการและการประชุมหมวดวิชา เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทาง การพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน

ผลการดำเนินการ

โรงเรียนได้ดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ โดยจัดอบรมพัฒนาครูในเรื่องเทคนิคการสอน แบบ Child Centered / 4 MAT / Storyline บุคลากรครูเข้ารับการอบรมร้อยละ 100 ด้วยความ สม่ิครใจ และสามารถจัดทำแผนการสอนแบบ 4 MAT ได้ตลอดปีการศึกษา 2544 และจัดทำแผน การสอนแบบ Storyline ในช่วงการสอนพิเศษภาคฤดูร้อน จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้ตามแผน ใน การประชุมมีการรณรงค์การปรับพฤติกรรมการสอน และการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอนได้ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

จากการนิเทศ สังเกตการสอน ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พฤติกรรมการสอนของบุคลากรครูมีการเปลี่ยนแปลงไป ในทางที่สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษามากขึ้นแต่ยังพบว่าบุคลากรครูบางส่วนต้องได้รับการปรับปรุง และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เนื่องจากยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยายหรือเน้นครูเป็น สำคัญ

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

โรงเรียนต้องเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรครู โดยอาศัยครูแกนนำเป็นหลักในการขยายผล มีการกำกับ ติดตาม สังเกตการสอนและรณรงค์การปรับพฤติกรรมการสอนอย่างต่อเนื่อง

3.3.4 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

วิธีการพัฒนา

สถานศึกษามีนโยบายส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาการศึกษา โดยสถานศึกษาได้ให้อิทธิพลชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีการจัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน อีกทั้งยังมีการประชาสัมพันธ์งานของโรงเรียนให้กับชุมชน โดยนำเสนอในรูปแบบหนังสือวารสารสายใย เพื่อให้ผู้ปกครอง/ชุมชนรับรู้ความเคลื่อนไหวในกิจกรรมของโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน ในภาคเรียนที่ 1 โดยเชิญผู้ปกครองชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการวางแผนพัฒนาการศึกษาพร้อมทั้งมีการประชุมครู เพื่อสร้างการรับรู้และถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันที่จะชี้แจงผู้ปกครอง/ชุมชน ได้ทราบกิจกรรมการพัฒนาของโรงเรียน และได้มีการจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน อีกทั้งทางสถานศึกษายังมีการแจกหนังสือวารสารสายใยแต่ละภาคเรียนให้กับนักเรียน หน่วยงานราชการต่าง ๆ

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

โรงเรียนได้ประชุมคณะกรรมการอำนวยการ จำนวน 1 ครั้ง ในภาคเรียนที่ 1 จากบันทึกการประชุมได้เสนอแนวทางในการจัดการศึกษาให้ผู้ปกครอง/ชุมชนทราบถึงการดำเนินงานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับทางโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบความเคลื่อนไหวในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

เสนอให้สถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา และจัดให้มีการประชุมและวางแผนพัฒนาการศึกษาในปีต่อ ๆ ไป

3.3.5 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

วิธีการพัฒนา

ทางโรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดทำ / สร้าง เอกสารหลักสูตรที่เหมาะสม มีปริมาณเพียงพอ มีคุณภาพให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น นอกจากนี้มีนโยบายวางแผนการดำเนินโครงการผลิตและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีแผนงานจัดบุคลากรผลิต ประเมินสื่อที่มีคุณภาพและหลากหลาย เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน

ผลการดำเนินการ

ทางโรงเรียนได้จัดให้บุคลากรครูมีการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน มีการสำรวจความต้องการของชุมชนต่อการจัดการเรียนการสอน และสำรวจความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนและชุมชน จากการประเมินความสนใจของชุมชนอันดับที่ 1 จะเป็นวิชาคณิตศาสตร์ รองลงมาคือวิชาภาษาอังกฤษ และจากความสนใจของผู้เรียนอันดับที่ 1 จะเป็นวิชาภาษาอังกฤษ รองลงจะเป็นวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับสื่อการเรียนการสอนทางสถานศึกษาจัดให้มีการผลิตสื่อในแต่ละภาคเรียน โดยให้ทุกหมวดวิชาทำการผลิตสื่อ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน

สัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน

สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพียงพอ และหลากหลาย สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

โรงเรียนควรจัดอบรมบุคลากรเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และคาดว่าเมื่อถึงกำหนดระยะเวลาใช้หลักสูตรจะมีความพร้อมสำหรับสื่อการเรียนการสอนทางโรงเรียนจะดำเนินการพัฒนาคุณภาพสื่อให้ดีขึ้นตามลำดับ

4. แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

4.1 ผลการประเมินตามมาตรฐานโดยสรุปรวม

การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนพบว่าบางมาตรฐานโรงเรียนมีผลการดำเนินงานในระดับที่น่าพอใจ แต่บางมาตรฐานโรงเรียนยังดำเนินการได้ไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 มาตรฐานที่มีผลการดำเนินงานในระดับที่น่าพอใจ

มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้น ป.1 - ป.6 แบ่งตามระดับชั้นและกลุ่มวิชา ปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน
2. นักเรียนส่วนใหญ่มีสุขภาพแข็งแรง มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน มีสุขภาพจิตที่ดี แจ่มใส ร่าเริง
3. นักเรียนให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับทางด้านคุณธรรม จริยธรรม
4. โดยภาพรวมนักเรียนรักการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากการอ่าน และการใช้บริการของห้องสมุดในระดับปานกลาง
5. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณในการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ดี
6. นักเรียนสามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
7. นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะกีฬาและเป็นผู้ชมที่ดี สำหรับด้านศิลปะพบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถแสดงออกทางศิลปะได้ดี

มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับครู

1. สถานศึกษายังมีครูที่มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถและที่ยังสอนไม่ตรงกับวิชาที่รับผิดชอบ ซึ่งต้องมีการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้ไปศึกษา และรับการฝึกอบรมเพิ่มเติม
2. ครูส่วนใหญ่มีการปรับพฤติกรรมการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำสูง และได้ริเริ่มพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
2. มีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีบรรยากาศการทำงานเป็นทีมและมีความสุข เป็นประชาธิปไตย
3. สถานศึกษามีการนิเทศการสอน เพื่อเป็นการช่วยเหลือบุคลากรครู ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
4. สถานศึกษาจัดให้ผู้ปกครอง/ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และผู้ปกครอง/ชุมชน ได้รับทราบความเคลื่อนไหวการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

4.1.2 มาตรฐานที่มีผลการดำเนินงานในระดับที่ได้ไม่เป็นที่น่าพอใจ

มาตรฐานที่เกี่ยวกับผู้เรียน

1. นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้ด้านคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ยังต้องปรับปรุง เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน
2. นักเรียนบางส่วนยังมีพฤติกรรมกรับริโภคาอาหารที่ไม่ถูกต้อง
3. ลักษณะคุณธรรมที่เด่นของนักเรียนในควมมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ
4. นักเรียนยังไม่สะท้อนสุนทรียภาพทางดนตรีเท่าที่ควร เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและครูผู้สอน
5. นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ในระดับที่ไม่น่าพอใจ

มาตรฐานที่เกี่ยวกับครู

1. บุคลากรบางส่วนยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ใช้สื่อการสอนน้อย เทคนิคการสอนยังไม่หลากหลาย การประเมินผลผู้เรียน แม้จะมีความพยายามกระตุ้นให้ครูใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง เช่น การใช้แฟ้มผลงาน แต่ในการปฏิบัติจริงพบว่า ส่วนใหญ่ครูยังใช้ข้อสอบในการประเมินนักเรียน

มาตรฐานที่เกี่ยวกับผู้บริหาร

1. โรงเรียนยังไม่สามารถส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นได้สำเร็จ

4.2 จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียน

4.2.1 จุดแข็งของโรงเรียน

1. ผู้เรียนมีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย การพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคมตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่กำหนด นักเรียนมีสุขภาพกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตที่ดี ร่าเริง แจ่มใส มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี และความสามารถในการแสดงออกทางด้านกีฬา
2. บุคลากรครูและผู้บริหารของโรงเรียนได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา บุคลากรทุกฝ่ายทำงานแบบร่วมมือ ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา และมีระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลที่เป็นปัจจุบัน

4.2.2 จุดอ่อนของโรงเรียน

1. แม้ครูจะได้รับการพัฒนาโดยการเข้ารับการอบรม แต่ในทางปฏิบัติจริงลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูยังไม่สอดคล้องตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนยังเป็นแบบบรรยาย เทคนิคการสอนและการประเมินผลยังไม่หลากหลาย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังต้องมีการพัฒนาอีกมาก โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ยังมีผลสัมฤทธิ์ไม่ผ่านเกณฑ์ของโรงเรียน
3. นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดได้ตรง การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ

4.3 แผนพัฒนาสถานศึกษา

โรงเรียนมีแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยกำหนดระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2542 – 2544 รายละเอียดมีดังนี้

4.3.1 แผนพัฒนาบุคลากร

1. โรงเรียนจัดการอบรมครูเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถเรื่องเทคนิคการสอนแบบ Child Centered
2. การจัดทำแผนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมคุณลักษณะ ดี เก่ง และมีสุข ตามแนวคิดทฤษฎีวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT)
3. จัดอบรมครูเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียน การวิจัยในชั้นเรียน

4.3.2 แผนการจัดหาทรัพยากร

1. โรงเรียนได้ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ การรู้จักการค้นคว้าผ่านอินเทอร์เน็ต โดยจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนในห้องประกอบการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ และห้องสมุด
2. จัดซื้อเครื่องดนตรีสำหรับนักเรียนฝึกซ้อม และมีครูผู้สอนรับผิดชอบโดยตรง

4.3.3 แผนการจัดหาอัตรากำลังเพิ่ม

โรงเรียนอยู่ระหว่างการสรรหาครูที่มีความถนัดด้านศิลปะสำหรับมาสอนนักเรียนด้านนี้โดยเฉพาะ

4.3.4 แผนพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน

1. โรงเรียนกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู โดยการนิเทศการสอนของครูทุกคน ดำเนินการภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2. โรงเรียนกำหนดนโยบายการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการปฏิบัติงานที่ของครู
อย่างต่อเนื่อง
3. โรงเรียนกำหนดให้ครูทุกคนวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำกำหนดการสอน และจัดทำแผนการ
สอนเสนอให้วิชาการระดับตรวจสอบก่อนการนำไปสอนล่วงหน้า 1 สัปดาห์

4.4 สิ่งที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ

1. ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดในการเตรียมความพร้อมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. เอกสาร คู่มือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด และการปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูป
การบริหาร

2.3 แนวทางการดำเนินการรองรับการตรวจสอบ และประเมินคุณภาพจากภายนอก

2.3 แนวทางการดำเนินการรองรับการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพจากภายนอก

หลังจากที่โรงเรียนได้ดำเนินการเขียนรายงานประเมินตนเอง (SSR) ประจำปีเรียบร้อยแล้ว โรงเรียนได้เตรียมการดำเนินการรองรับการตรวจสอบและประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2544 : 8)

2.3.1 ก่อนการประเมินภายนอก

2.3.1.1 ส่ง รายงานประเมินตนเองให้กับสำนักงานประเมินฯ ภายนอก

2.3.1.2 ศึกษา/ทบทวนเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมินระเมินฯ

2.3.1.3 วางแผนเตรียมรับการประเมิน

- 1) ประชุมชี้แจงบุคลากรในโรงเรียน แต่งตั้งคณะทำงานรับรองการประเมิน มอบหมายหน้าที่
- 2) กำหนดตารางกิจกรรมการประเมินเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการฯ
- 3) ประสานงานกับประธานและเลขาฯ คณะกรรมการประเมินเพื่อหาแนวทาง ร่วมกันสรุปและนำมาชี้แจงให้บุคลากรทราบ
- 4) จัดเตรียมบุคลากรอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการ เตรียมเอกสาร หลักฐานร่องรอยผลการปฏิบัติงานให้เป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการ นำมาใช้

2.3.2 ระหว่างการประเมินภายนอก

2.3.2.1 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงจากคณะกรรมการ การประเมินภายนอก

- 1) เพื่อรับทราบจะประสงค์ วิธีการ/รูปแบบ และการนัดหมายการประเมิน
- 2) เตรียมเอกสาร ร่องรอย หลักฐานให้สอดคล้องกับวิธีการและรูปแบบ การประเมิน
- 3) เตรียมพื้นที่ใช้สอยและอุปกรณ์การประเมิน ให้สอดคล้องกับแนวทาง การประเมิน
- 4) เมื่อการประเมินใด ๆ มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลใดหรือฝ่ายใด ควรให้ ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

2.3.2.2 ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ให้ข้อมูล/ หรืออำนวยความสะดวก

- 1) อำนวยความสะดวกในการตรวจสอบร่องรอย เอกสาร หลักฐาน

- 2) ประสานงานกับฝ่าย/งานที่เกี่ยวข้อง
- 3) ไม่เข้าไปยุ่งหรือรบกวนการประเมิน
- 4) ไม่สร้างความอึดอัดใจให้กับกรรมการประเมินด้วย บารมี อามิสสินจ้าง หรือรางวัล

2.3.2.3 บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เมื่อสิ้นสุดการรับรองการตรวจประเมินแต่ละวัน

- 1) ประชุมประเด็นปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น
- 2) ปรับกลยุทธ์แนวทางแก้ไขประเด็นปัญหาหรืออุปสรรคที่เพิ่งเกิดขึ้น ในวันถัดไป
- 3) ประสานงานกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะได้รับการประเมินเพื่อทราบ แนวปฏิบัติในวันถัดไป

2.3.2.4 รับฟังการสรุปผลการประเมินด้วยวาจาในวันสุดท้ายของการประเมิน

- 1) บุคลากร(ทุกคน) เข้าร่วมฟังสรุปผลการประเมินด้วยวาจา
- 2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมอภิปราย เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมเป็นประโยชน์ต่อการสรุปผลการประเมินให้ตรงสภาพจริง

2.3.3 หลังการประเมินภายนอก

2.3.3.1 บุคลากรทุกคนร่วมประชุมสัมมนา

- 1) แสดงความคิดเห็น และวิเคราะห์กระบวนการประเมิน
- 2) สรุปปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการประเมิน
- 3) เสนอแนวทางแก้ไขในการรับการประเมินครั้งต่อไป

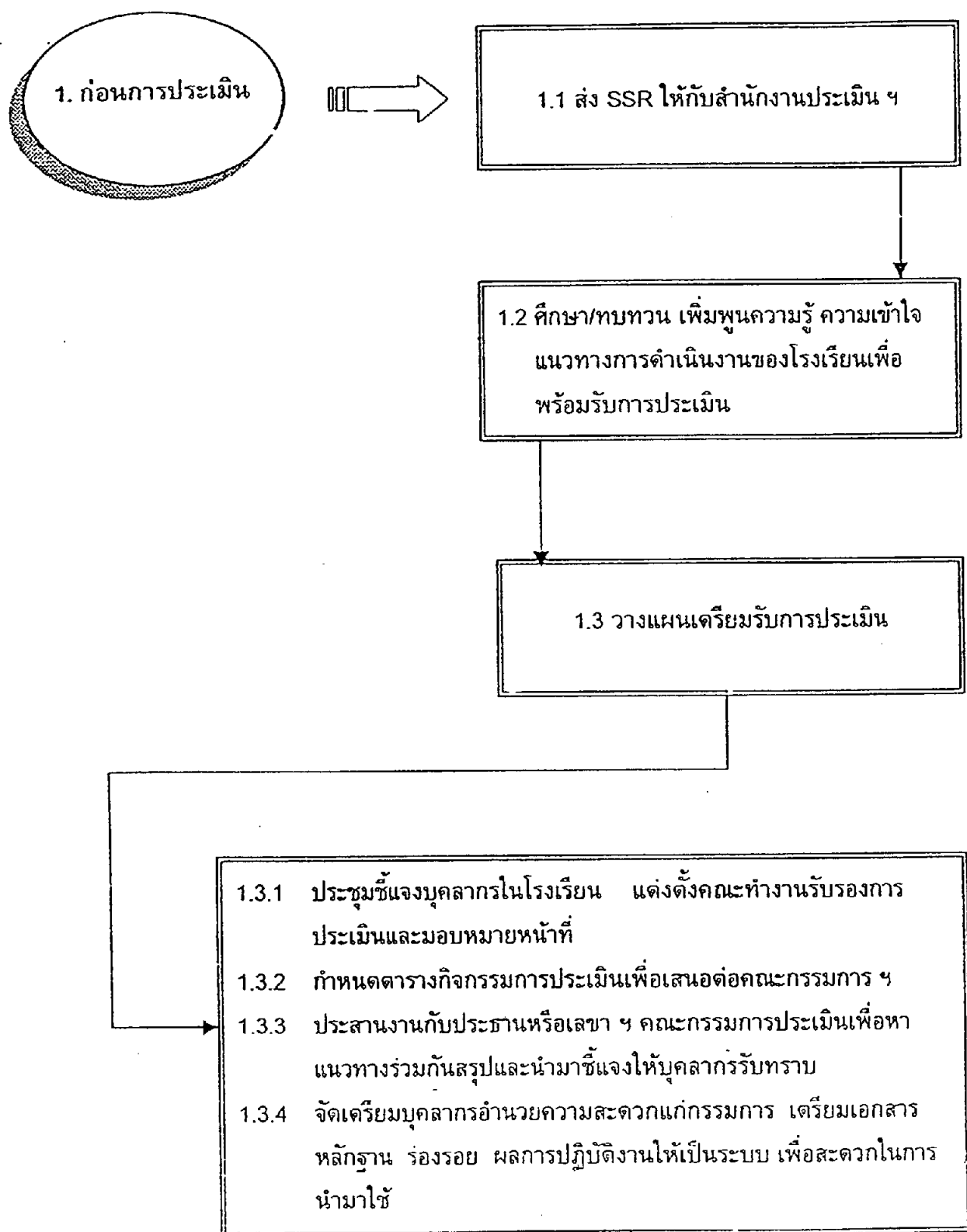
2.3.3.2 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของร่องรอย

- 1) ให้ความเห็นชอบร่างรายงานการประเมินที่ตรงกับสภาพจริง การรายงาน ด้วยวาจาของคณะกรรมการการประเมิน
- 2) ส่งรายงานการประเมินที่ตรวจสอบถูกต้องเรียบร้อยแล้วไปยังประธาน คณะกรรมการประเมิน

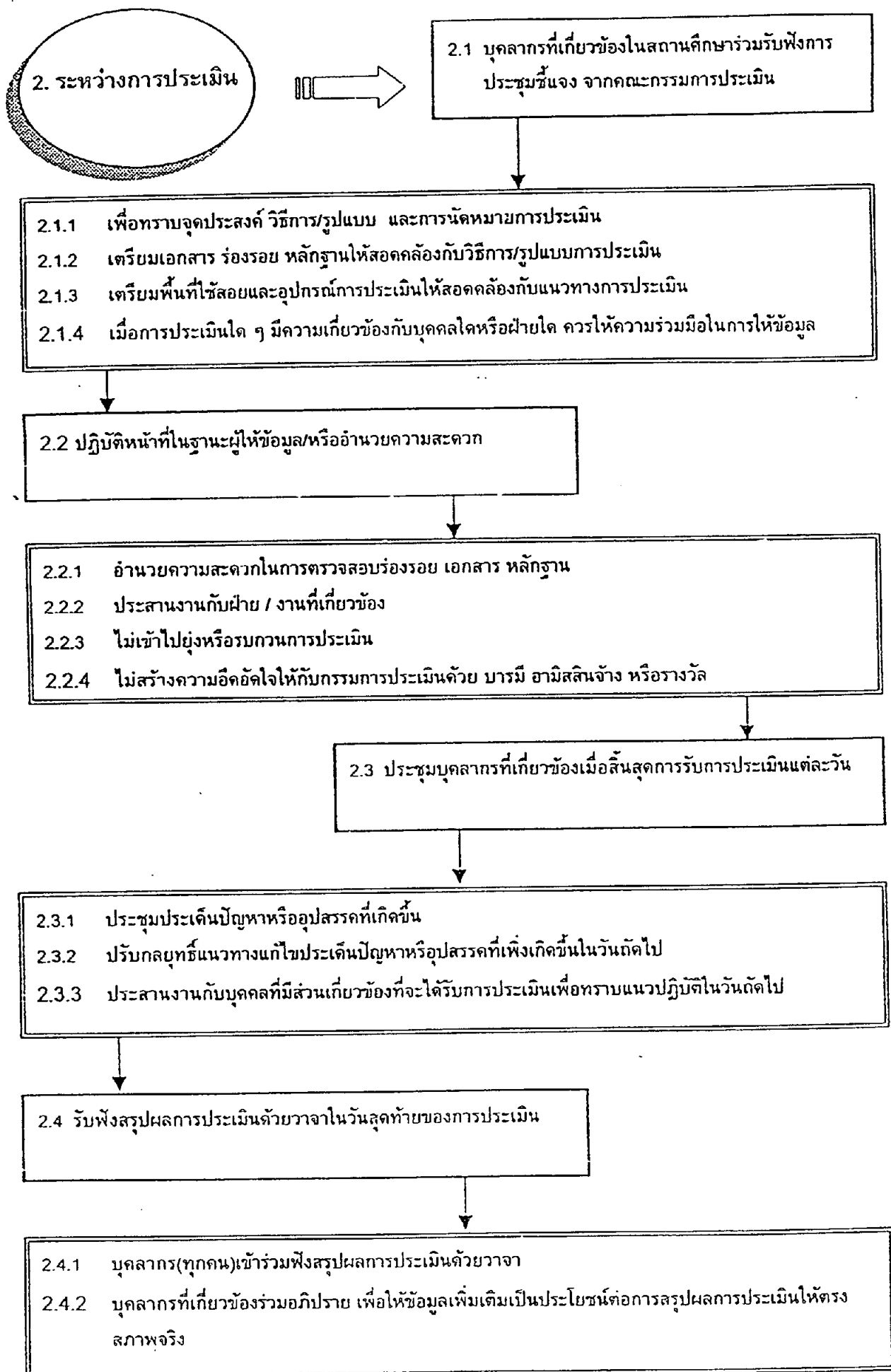
2.3.3.3 นำผลการประเมินไปประยุกต์ใช้

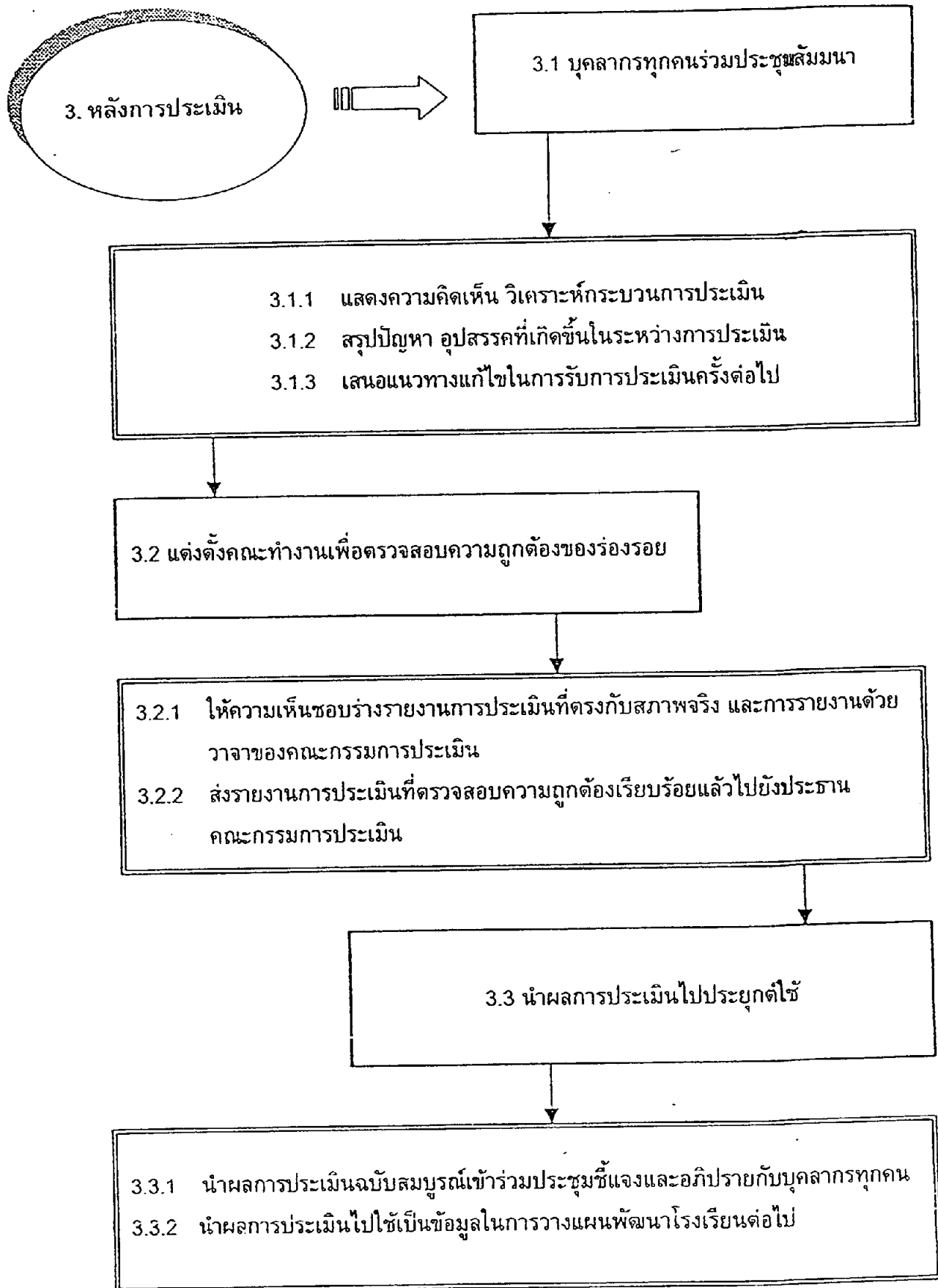
- 1) นำผลการประเมินฉบับสมบูรณ์ ประชุมชี้แจงให้กับบุคลากรทุกคนทราบ
- 2) นำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนต่อไป

การเตรียมรับการตรวจสอบและการประเมิน

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนการเตรียมการรองรับการตรวจสอบและประเมินภายนอก

บทสรุป

ในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนคริสตศสเคราะหฺ์นั้น ผู้จัดทำมีความมุ่งหมายที่จะทำให้สถานศึกษามีคู่มือการปฏิบัติงานเป็นแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมและผู้เรียน ตามแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้จัดทำได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางใหญ่ ๆ 3 ขั้นตอนคือ

1. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
2. แนวทางการดำเนินการจัดทำรายงานประเมินตนเอง
3. แนวทางการดำเนินการรองรับการตรวจและประเมินคุณภาพภายนอก

เมื่อสถานศึกษาได้ไปปฏิบัติตามแล้วจะเป็นประโยชน์และช่วยส่งเสริมสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้คือ

1. เสริมสร้างมีเกิดมาตรฐานด้านผู้เรียน
2. ส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
3. ส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานด้านปัจจัยและบุคลากรครู และผู้บริหารสถานศึกษา
4. ส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้ารับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอก และได้รับการรับมาตรฐานการศึกษาต่อไป

แนวทางการดำเนินการตามคู่มือการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนคริสตศสเคราะหฺ์ จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้นั้น สิ่งสำคัญอยู่ที่บุคลากรทุกคนและทุกระดับที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องร่วมมือและให้ความช่วยเหลือกัน ในการดำเนินการตามแนวทางของคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดคุณภาพและมาตรฐานตามจุดมุ่งหมาย ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 และสถานศึกษากำหนดไว้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). การประกันคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรุสภา.
- . (2543). แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ : ศรุสภา.
- . (2545). เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน
เล่ม 1 – 6. กรุงเทพฯ : ศรุสภา.
- กรมสามัญศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา
เล่ม 1 – 4. กรุงเทพฯ : ศรุสภา.
- . (2542). เอกสารสารแนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เล่ม 2.
กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- จำรัส นองมาก. (2544). ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชันพรีนติ้ง.
- ✓ปรีชา ช้างขวัญยืนและคนอื่น ๆ. (2539). เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ปิฎฐะ บุญนาค. (2523). “ประสบการณ์และข้อเสนอแนะในการเขียนตำราและบทความทางวิชาการ,”
ใน แนวทางการเขียนตำราและบทความทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2543). คู่มือ 3 การศึกษาตนเองและการตรวจสอบคุณภาพ มศว.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). ประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ไม่ยาก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.
- วิโรจน์ ศรีโกคาและ พิระ รัตนวิจิตร. (2544). จากหลักการ...สู่แนวปฏิบัติ การประเมินคุณภาพภายนอก.
พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ : เจริญกิจ.
- ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). ปฏิรูปการศึกษา : ก้าวอย่างมั่นใจ.
กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- สมกุล ถาวรกิจ. (2543). รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ค. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมจิตร แก้วนาค. (2543). การพัฒนาและศึกษาความเป็นไปได้ของระบบการประกันคุณภาพ การพัฒนา
หลักสูตรการฝึกอบรมของกองทัพอากาศ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ค. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- /สมพร พุฒตาล . (2539, ธันวาคม). "การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน," *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 4 (ฉบับพิเศษ) : 88 – 95.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2544, ตุลาคม). "แนวทางการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมรับการประกันคุณภาพการศึกษา," *วารสารวิชาการ*. 4 (10) : 34 – 42.
- สุรัช เภาเพิ่ม. (2544). *การสร้างแบบประเมินมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มศรีนครินทร์*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 6*. กรุงเทพฯ : สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา .
- . (2541). *การประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 1 – 4*. กรุงเทพฯ : ชูรสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). *ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- . (2541). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- . (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- . (2543). *การวิจัยและการพัฒนาระบบการประเมินภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บางกอกบล๊อค.
- . (2544). *การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา : กรณีศึกษา นิวซีแลนด์*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- . (2544). *มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : บางกอกบล๊อค.
- ✓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *คู่มือการปฏิบัติงาน โรงเรียน เอกชน เรื่องการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- . (2542). *เอกสารประกอบการอบรมพัฒนาบุคลากรเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). *ปฏิรูปการศึกษาไทย...ในมุมมองประชาชน*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2544). *กรอบการประเมินคุณภาพ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- . (2544). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- . (2544). *การประเมินตนเองของสถานศึกษา (สำหรับรองรับการประเมินภายนอก)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา.

Arcaro, Jerome. S. (1995). *Quality in Education : An Implementation Hand Book*. Florida :
St. Lucie Press.

Dale, Ernest. (1969). *Management : Theory and Practice*. 2nd ed. New York : McGraw-Hill

Greenwood, M. S. and Gaunt, H.J. (1994). *Total Quality Management for schools*, London :
Cassell.

<http://www.moe.go.th/main2/article/article1.htm>.

<http://www.moe.go.th/webdcid/dicd/eats/quality/qual1.htm>.

Juran. J. M. and Gryna, F.M. Jr (ed 3). (1998). *Jurans Quality Control Hand Book*. 4th ed.
New York : McGraw – Hill.

Koontz, Harold. (1968). *Principles of Management : an Analysis of Managerial Function*.
New York : McGraw – Hill.

Richardson, Terry L. (1997). *Total Quality Management*. New York : Delmar.

Terry, George. R. (1966). *Principle of management*. Homewood III . : Richard D “ Irwin.

Yin Chiong Cheng and Wai Ming Tam. (1997, May). “Multi – models of Quality education,”
Quality Assurance in Education. 5 (1) : 45 –56.

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการจัดทำคู่มือ

ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

1. บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ ตำแหน่ง กรรมการบริหารด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษากลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีและ ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ จังหวัดนครนายก
2. นางสาวกาญจนา วิริยะเจริญธรรม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองเสือ
3. นายสาโรช บุตรเนียน ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
4. นางสุบิน ณ อัมพร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก
5. นางสาวสุนิรัตน์ ฤกษ์สุจริต ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา จังหวัดนครนายก

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการตรวจสอบคู่มือ

ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ตรวจสอบคู่มือ

1. นางสาวสุวิมล พรประภาศักดิ์ ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
จังหวัดนครนายก
2. นางสุรีย์พร ผลงาม ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอนุบาลคริสตสงเคราะห์
จังหวัดนครนายก
3. นายบุญเลิศ ชัยเดช ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนภัทรพิทยาคาร
จังหวัดนครนายก

ภาคผนวก ค.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของกลุ่ม

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของคู่มือปฏิบัติงาน

นักวิชาการศึกษา

1. บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ ตำแหน่งกรรมการบริหารด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษากลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี และ ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ จังหวัดนครนายก
2. นางสาวกาญจนา วิริยะเจริญธรรม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
3. นายสาโรช บุตรเนียร ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
4. นางสุบิน ณ อัมพร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดงคราย จังหวัดนครนายก

ผู้บริหารสถานศึกษา

1. นางศิริพันธ์ เกตุไชโย ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนทิพพากรวิทยาการ จังหวัดปทุมธานี
2. นายสฤณี คาวแจ้ง ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านช่องตะเคียน จังหวัดนครนายก
3. นางปราณี กรณวงษ์ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแสงสรรค์ จังหวัดปทุมธานี
4. นางสาวสุนิรัตน์ ฤกษ์สุจริต ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา จังหวัดนครนายก

ผู้ปฏิบัติงาน/ครู

1. นางสาวนฤมล สัตยานุวัฒน์ ตำแหน่งครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมาลาสวรรค์ จังหวัดนครนายก
2. นางสุรีย์พร ผลงาม ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอนุบาลคริสตสงเคราะห์ จังหวัดนครนายก
3. นายบุญเลิศ ชัยเดช ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนภัทรพิทยาคาร จังหวัดนครนายก
4. นางสาวสุวิมล พรประภาศักดิ์ ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ จังหวัดนครนายก

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นายสุพรรณ สุวิชากร
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2507
สถานที่เกิด	อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	36 หมู่ 5 ตำบลทรายมูล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120
ตำแหน่ง	ครูใหญ่
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนคาราสมุทร อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2528	ประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา จากกรมฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2534	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) จากวิทยาลัยแสงธรรม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ จังหวัดนครนายก